

un

1/2022

ročník 125

4. leden

učitelské noviny

týdeník pro učitele a přátele školy

ŠOK Z REALITY NESMÍ PŘIJÍT AŽ VE ŠKOLE

Studenti PedF MU se setkávají s praxí mnohem dřív

8

CO SE ČEKÁ
OD NOVÉHO
MINISTRA?

9

JEDNA
PROFESE –
DVA MODELY

12

ČŠI: VAŠE VÝUKA
JE ZAKONZER-
VOVANÁ

23

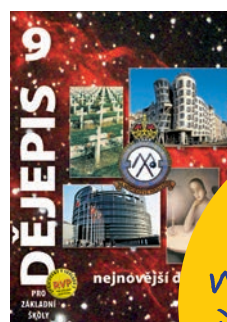
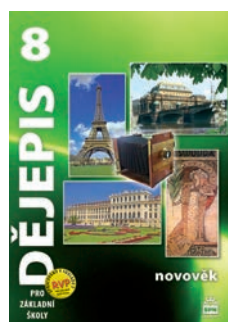
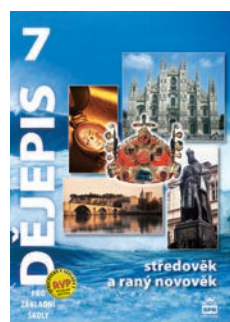
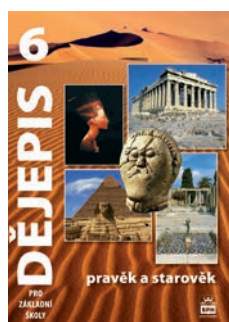
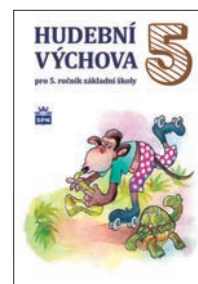
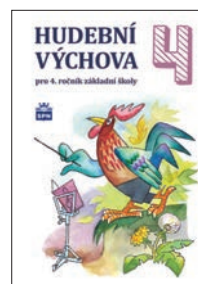
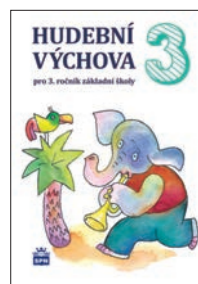
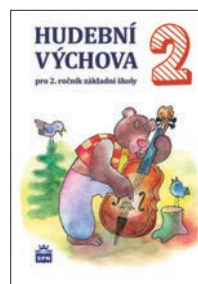
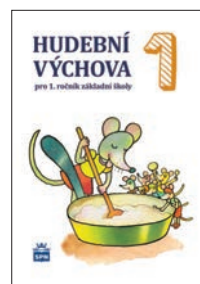
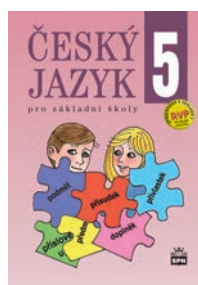
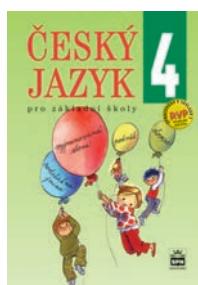
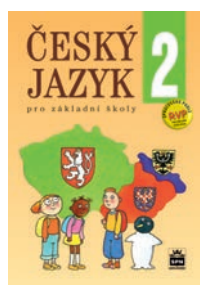
JAK
PŘEDCHÁZET
ZÁŠKOLÁCTVÍ

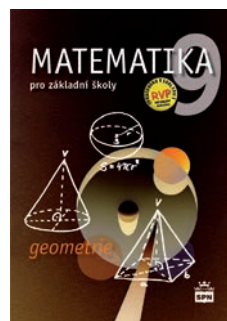
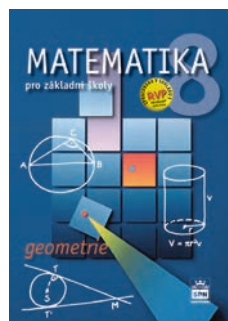
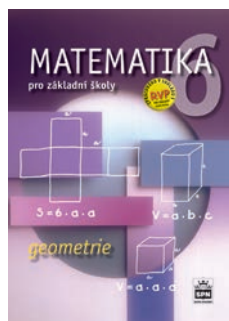
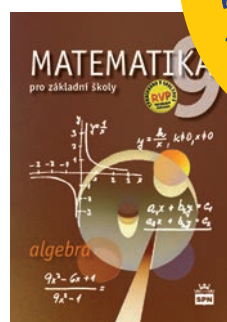
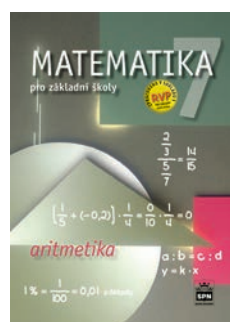
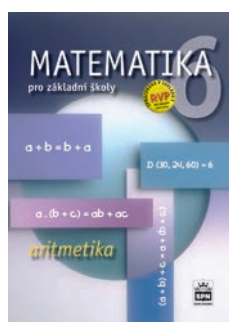
cena 54 Kč

www.ucitelskenoviny.cz

Tři
nejúspěšnější
řady učebnic
pro 1. stupeň
ZŠ

Dvě
nejúspěšnější
řady učebnic
pro 2. stupeň
ZŠ

PF 2022

Přejeme Vám
v novém roce
mnoho radostných
dní a pevné zdraví!

Z OBSAHU

4–7 Téma týdne

ŠOK Z REALITY NESMÍ PŘIJÍT AŽ VE ŠKOLE

Studenti PedF MU se setkávají s praxí mnohem dříve, než bývalo zvykem

8 Aktuálně

CO SE ČEKÁ OD NOVÉHO MINISTRA?

9–11 Sonda

JEDNA PROFESE – DVA MODEL

Co si myslí profesní asociace o změně pojetí školních poradenských pracovišť

12–13 K věci

ČŠI: VAŠE VÝUKA JE ZAKONZERVOVANÁ

Školy se proti takovému hodnocení bouří!

14 Odborníci radí

Václav Mertin:

POZOR NA ZIMNÍ ÚNAVU

16–20 Reflexe

VE JMÉNU ECA

Slavný italský spisovatel a akademik v zrcadle českých diplomek i bakalářek

21–22 Zrcadlo praxe

ROLE ICT V KOMUNIKACI ŠKOLY SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

23–24 Zrcadlo praxe

JAK PŘEDCHÁZET ZÁŠKOLÁCTVÍ

24 Ze zahraničí

25–28 Kaleidoskop

29 Dopisy

Rozporuplné studentské praxe

Když se podél zadní stěny učebny začala o přestávce před hodinou biologie stavět řada židlí, bylo jasné, že ten den se zkoušet nebude. Pravda, je to už hodná řádka let, ale dodnes si to živě pamatuji. Se zvoněním se židle zaplnily studenty přírodovědecké fakulty, které doprovázela jejich vyučující. Ta naše zatím uvedla mladíka, který pro nás bude v nastávajících pětadvaceti minutách učitelem. Tak doufám, že se neukážete v tom nejhorším světle, pravila a s přísným výrazem se připojila k divákům v zadní řadě.

Někdy bylo vyučování docela fajn, jindy jsme za studenta trpěli, jak se nemohl dokodrcat k cíli. Když to byl frajer, házelo po něm ženské osazenstvo třídy očkem a bavilo se jeho rozpaky. Měli jsme před maturitou a nijak jsme se nezabývali tím, že studenti možná zrovna taky skládají svým způsobem zkoušku. Jen doufám, že jsme je my stejně jako ostatní třídy, které postupně navštěvovali, od jejich budoucího povolání neodradili.

Dneska už vidím praxe vysokoškoláků ve školách jinak. Velmi rozporuplně. Slychám totiž připomínky učitelů základních škol i povzdychy těch vysokoškolských.

O tom, jak jsou – respektive nejsou – absolventi vysokých škol připravujících učitele nachystání na setkávání s žáky, se ve školách vyprávějí story. Neumějí s dětmi komunikovat, natož získat si jejich respekt. Myslí si, že správnou atmosféru vyčarují nabídkou tykání. Někteří prý dokonce teprve těsně před státnicemi zjistí, že vlastně s dětmi pracovat nechtějí. Divíte se, když se na souvislou praxi dostanou až v závěru studia? Tahle věta se opakuje docela často.

Jenže snadné to nemají ani na vysokých školách připravujících učitele. Leckdy připomínají, že zejména finanční podmínky jim neumožňují připravovat budoucí učitele tak, jak by si přáli. Místo seminářů přeplněná aula. Nemožnost přizvat nejschopnější učitele z praxe k semináři na fakultu. Okleštěné prostory na praxi, které nedovolí, aby se na ni studenti dostali dříve než v závěru studia. Ono ostatně není snadné ani najít

školu ochotnou přijmout studenty na praxi. Zvlášť když nemůže být hrazená...

Naštěstí se už leccos začíná měnit, i když velmi, velmi zvolna. Je to až trapné klišé, ale ono doopravdy záleží na lidech.

Jestli škola, která přijme studenta na praxi, mu skutečně věnuje veškerou možnou péči. Především pak dostatečně schopného a trpělivého učitele, který dokáže být jeho průvodcem. Jestli atmosféra ve sborovně učitelského adepta přijme, nebo vystraší. Máme toho nad hlavu, zvlášť teď se vším tím testováním a rozzlobenými rodiči, a ještě aby nám zbyly síly na začátečníka, který stejně do školy nikdy nenastoupí. Naším úkolem je ukázat studentům, jak vypadá praxe, a dát mu možnost, aby si něco ze své budoucí profese vyzkoušel. Jenže někdy mám dojem, že fakultu nezajímá, jak si u nás student vedl. Ano, tohle se také ozývá. Když si všechny ty stesky a připomínky propojíte, je to hodně smutný příběh.

A přece existují školy, kde nic z toho neplatí. Základní i vysoké. Pravda, podmínky ideální nemívají ani v jedné, ale zato mají poklad v lidech, kterým jde o školství jako takové. Bývají přes všechna možná úskalí nabití optimismem. Udělají všechno pro to, aby přispěli k tomu, že ze studentů vyroste učitelé, které by si přáli mít za kolegy nebo spolupracovníky.

Naříkáme, že učitelé chybějí. Absolventi nastupují do škol jen zřídka, a když, tak mnozí školu po pár letech opouštějí. O penězích už se tolik nemluví, přece jen ve školství nějaké přibýly. Hmatatelné jsou podmínky, v nichž se ve školách učí, teď ještě znásobené covidem. Ministerstvo školství, potažmo společnost by si měla uvědomit, že to, čím dnes komplikuje učitelům – z regionálního i vysokého školství – práci, se jí vrátí zpátky v minusu.

Jaroslava Štefflová

Kresba: Václav Hradecký

Učiteléské noviny, týdeník pro učitele a přátele školy

Založeny Josefem Králem v Praze roku 1883

Uzávěrka čísla 22. 12. 2021

Foto na obálce: Shutterstock

ŠOK Z REALITY NESMÍ PŘIJÍT AŽ VE ŠKOLE

Studenti PedF MU se setkávají s praxí mnohem dřív, než bývalo zvykem

Základní i střední školy dávaly už dlouho najevo, jak moc jsou nespokojeny s přípravou svých budoucích kolegů na vysokých školách. Šlo jim zejména o rozsah i formu praxe, která studentům umožňuje setkávání s žáky. Dlouho také trvalo, než vysoké školy začaly jejich připomínky slyšet. I když jak kde.

Ted už se ledy začaly hýbat. Na některých fakultách a některých katedrách však přistoupili ke změnám v rámci nastavených mantinelů mnohem dřív. Patří k nim také Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně, speciálně její Katedra pedagogiky.

Blíž k realitě

Také tady se potýkali s tím, že někteří studenti zjistili až v druhé polovině magisterského studia, že děti nejsou tou skupinou lidí, s níž by chtěli pracovat. Mají rádi svůj zvolený obor, ale k dětem si neumějí najít cestu. Nevědí, jak jim mají své znalosti předávat.

„Uvědomili jsme si, že šok ze setkání se školní realitou jim připravujeme příliš pozdě. Vlastně se pak nemůžeme divit, že někteří do školy nenastoupí, nebo z ní velmi rychle odejdou,“ říká Lucie Škarková, odborná asistentka Katedry pedagogiky.

Změnu nastartovali na přelomu roku 2013–2014. Od té doby se studenti dostávají do praxe už v průběhu bakalářského stupně studia, pokud studují obory se zaměřením na vzdělávání a připravují se na profesi asistenta pedagoga. Díky tomu mají příležitost včas zjistit, jak práce ve škole vypadá, jaké jsou vztahy mezi učiteli a žáky i mezi učiteli navzájem.

„Na univerzitě už mělo jakousi tradici doučování. Studenti si je mohli zapsat jako nepovinný předmět, v němž si vyzkoušeli individuální pedagogickou práci s žákem, jak ji uchopit, jak k doučovanému žákovi přistupovat. Říkali jsme si, že tudy by mohla vést cesta, a vydali jsme se na ni ve spolupráci s Katedrou sociální pedagogiky. Zcela zásadní pro nás bylo, aby se student v bakalářském stupni studia musel potkat nejen s dítětem v kontextu učení a výchovy, ale i s dospělými, kteří vstupují jako aktéři do výchovně-vzdělávacího procesu. Protože dnes všichni žijeme v in-

kluzivních školách, považujeme za důležité, aby se studenti potkávali i s dětmi se specifickými vzdělávacími potřebami.“

Student si může ve třetím semestru vybrat, jestli svoji první praxi absolvuje při doučování a vyzkouší si tak individuální pedagogickou činnost, nebo zvolí druhou

„Uvědomili jsme si, že šok ze setkání se školní realitou jim připravujeme příliš pozdě.“

možnost, a to je praxe ve školní třídě. Asistentská praxe ve škole umožňuje seznámit se s realizací hromadné či skupinové výuky a spolupráce učitele a asistenta pedagoga. Ve čtvrtém semestru mohou ve své volbě pokračovat, nebo ji změnit a vyzkoušet si tak širší repertoár pedagogických činností, aby vyzkoušeli i druhý pól učitelské profese.

„Řekli jsme si, že ať už budou mít někteří studenti jenom praxi ve škole nebo jenom doučování, všichni by měli odcházet s tím, že poznají instituci, do které míří. Že po-

znají práci s více žáky a především že se naučí spolupracovat s učitelem.“

Právě tady je základ pochopení spolupráce asistenta pedagoga s učitelem. Všichni studenti musejí povinně projít praxí, která se jmenuje Asistentská praxe 3 – asistent pedagoga. Absolvují ji v pátém semestru ve škole podle vlastního výběru. Praxe je souvislá a až na výjimky, kdy je student na studijním pobytu v zahraničí, probíhá první týden v září.

„Termín jsme zvolili po domluvě s fakultními školami. Hledali jsme, v kterém období by byla pomoc studenta užitečná jak pro ně, tak pro budoucí učitele. Aby studenti poznali učitelskou práci z trochu jiného úhlu pohledu. Jednoznačně jsme se shodli, že začátek školního roku je velmi specifický. Že to je skvělá zkušenost, protože právě v té době se buduje důvěra, vztahy. Student prožije vítání na začátku školního roku, seznamování se s lidmi, s administrativou, která na učitele čeká. Bude mít možnost komunikovat s kolegy-učiteli i s rodiči žáků. Myslím, že to je skoro ideální příležitost na to, aby padly případné bariéry posilované obavou z neznámého.“

Každá ze tří asistentských praxí v bakalářském stupni studia má časovou dotaci 60 hodin. Ve 3. a 4. semestru to jsou praxe průběžné, obvykle se realizují během deseti týdnů, kdy student přichází do školy na čtyři hodiny v jednom dni. Praxe v 5. semestru je souvislá, trvá týden.

Marina Andrejchenko / Shutterstock

Než student nastoupí do magisterského stupně studia, má za sebou 180 hodin zkušeností se školní realitou. Praxe ovšem nabízí mnohem více. Díky nim mohou studenti propojovat získané znalosti z předmětů učitelské propedeutiky, trénovat dovednosti a rozvíjet pedagogicko-psychologické kompetence. Teoretické předměty jako třeba Základy pedagogické diagnostiky vedou studenty k trénování diagnostických dovedností přímo na jejich praxi například tím, že pozorují vybraného žáka a zpracovávají anamnestické záznamy užitečné pro přípravu individuálních výukových plánů nebo aplikování individualizace a diferenciací ve výuce.

Bakalářská praxe

Z 60 hodin asistentské praxe patří 40 hodin přímé a nepřímé pedagogické činnosti, což obnáší jeden pracovní týden. Další 20 hodin patří reflexím a supervizím praxi.

„Studenti můžou kdykoli ve vypsáních termínech přicházet na skupinovou supervizi. Každá praxe je uzavřena dvouhodinovou skupinovou reflexí, v níž se zpětně díváme na to, co se odehrávalo a jakým způsobem mohli rozvíjet pedagogicko-psychologické kompetence v roli asistenta pedagoga,“ vysvětluje Lucie Škarková, která supervize praxí vede. „Považujeme za důležité, aby studenti zpracovali z každé praxe výstup. Nestačí vyslat je do terénu. Musejí si uvědomit, proč potřebují teorii pro praxi a v čem potřebují praxi pro porozumění teorii.“ Do asistentských praxí jsou zařazovány jednorázové besedy nebo workshopy, v nichž mají studenti možnost setkat se s odborníkem na určité téma, který pracuje s žáky. Popíše studentům svoje zkušenosti a oni s ním pak půl až tři čtvrtě hodiny debatují, ptají se.

„Další téma, které studentům nabízíme, je projektová výuka. Dostávají informace o žákovských projektech, dovídají se, kdy a jak je možné tuto metodu zařadit do výuky. Co je úkolem učitele a čím mu v takovém případě může být asistent užitečný.“

Také součást výuky

I když má zdejší pedagogická fakulta 65 fakultních škol plus deset školských zařízení, pro všechny studentské praxe to nestačí.

„Během semestru pracujeme přibližně se 450 studenty. Ve 3. a 4. semestru jich cca 110 odchází na asistentskou praxi do fakultních škol, ostatní studenti individuálně doučují. V 5. semestru to ale znamená, že si 400–450 studentů hledá školu podle vlastního výběru,“ říká Lucie Škarková.

Je to o to obtížnější, že na rozdíl od učitelských praxí v navazujícím magisterském studiu nejsou bakalářské praxe hrazené. Záleží na tom, jestli je škola ochotná za těchto podmínek studenty přijmout. Někteří volí školu v místě bydliště, kterou

lightpoet / Shutterstock

kdysi navštěvovali. Někteří už jako bakaláři pracují v některé škole v pozici asistenta pedagoga, takže praxi vlastně naplňují na svém pracovišti. Řada jich ale musí oslovit školu, v níž by se chtěli o praxi ucházet. Často jich osloví několik, než se podaří najít tu, která se jich ujme.

„Také to je součást výuky. Od začátku se je snažíme edukovat v kultivované komunikaci se školou. V dovednosti umět říct, co mohou nabídnout a co potřebují. Zejména pro roli asistenta pedagoga je to důležité.“

Známy neznámý asistent pedagoga

Přestože tato pozice funguje v českých školách možná dvě desetiletí, všude není jasné, co by konkrétně mělo být náplní jeho práce.

„Ještě dřív, než se praxe rozběhne, komunikujeme velmi úzce s asistenty pedagoga a jejich koordinátory v našich fakultních školách,“ líčí Lucie Škarková. „Vytvořili jsme soupis činností, které si mohou na našich webových stránkách provázet učitelé rozkliknout. Zároveň jim posíláme dopisy, v nichž je žádáme o spolupráci a rekapitulujeme, co by měla obsahovat. Studenty zároveň seznamujeme s tím, čím mohou být v roli asistenta nejen jednomu učiteli, ale i dalším nápomocní.“

Při praxi si studenti všímají rozmanitostí ve vnímání pozice asistenta pedagoga ve školní třídě. Na fakultě pak tyto postřehy sdílají se svými spolužáky. Společně pak s oporou odborné metodiky definují žádoucí praxi a návrhy ke zlepšení. Získávají sebestjistotu. Uvědomují si, že mohou

nabídnout reciprocitu při spolupráci s učitelem, jejich praxe může být oboustranně užitečná.

„Jako jsou v každé škole různí učitelé, setkáváme se tam s různými asistenty pedagoga. Ne všichni jsou plně kvalifikovaní, ale škola je ráda, že je má. Naši výhodou je, že už v bakalářském stupni studia si studenti zapisují dvousemestrální předmět, který se jmenuje Sebezkušenostní příprava na profesi. Kromě toho, že se přímo učí metodiku, učí se také učit se ze zkušeností. Předmět je unikátní v tom, že se v jedné třídě potkají studenti, kteří doučují, i ti, kteří působí ve škole. Dochází k přenosu zkušeností, jež rozšiřují jejich vhléd.“

Studenti sice přicházejí na praxi jako asistenti pedagoga, ale nejednou se stanou asistenty dítěte s SVP.

„Reflektujeme to, ale nic moc s tím dělat nemůžeme. Studenti znají rozdíl mezi oběma pozicemi, mají k dispozici rozepsané metodiky a příručky, ale zároveň jim nechceme nasazovat růžové brýle. Říkáme jim: Poslechněte si zkušenosti vašich kolegů, jak setkání s realitou při praxi vnímají. Studenti mají rádi předmět, který přišli studovat, a najednou musejí pracovat s jedním nebo dvěma dětmi s SVP. I tohle je ale ve škole potká...“

Jejich dnešní zkušenosti přesně rámuji praxi. Popisujeme jim benefity, které z ní získávají, že si vytvářejí most pro pedagogicko-psychologickou část učitelství. Díky této přípravě se budou v magisterském stupni studia moci více věnovat oborově didaktické části učitelství. Jsem optimista a věřím, že když na tom bude-

► me usilovně pracovat, bude smysluplnost čím dál intenzivnější.“

Doučování není jen tak

Nemalá část studentů si ve 3. semestru zvolí jako formu asistentské praxe doučování. Na první pohled se může zdát snazší než práce ve škole, ale nemusí tomu tak být.

„Vždyť který žák potřebuje doučování? Obvykle ten, kterého provázejí nesnáze. Pramení z podmínek, které má k dispozici ke svému vývoji, klíčové je rodinné zázemí,“ připomíná Lucie Škarková. „Doučování umožní studentům něco, co učitel nemá šanci postřehnout – dostat se přímo do rodiny. Bývají to rodiny ze sociálně znevýhodněného prostředí, rodiny cizinců s odlišným jazykem, nebo rodiny s nějakým hendikepem. Studenti pak vyprávějí, v čem se změnily jejich představy o tom, jak bude doučování vypadat, co budou muset překonávat. Přesvědčili se, že nic není černobílé. Poznají, jaký je rozdíl mezi tím, když dítě pracuje ve třídě a když se mu může pedagog věnovat doma skutečně individuálně. Studentům to umožňuje komplexní náhled na realitu i na důležitou práci se stereotypy.“

Po každém semestru se také tato praxe hodnotí. Problematické bývá v některých případech prostředí, v němž se student s dítětem učí. Není dostatečně klidné ani prostorné.

„Jak už jsem říkala, tady naše katedra spolupracuje s katedrou sociální pedagogiky, která je v tomto případě garantem praxe. Výborně funguje spolupráce s nízkoprahovými zařízeními, například v Brně, kde mohou děti najít na doučování svůj

koutek. Také některé školy v nejzátěžovějších lokalitách umožní doučování přímo ve škole. Pokud se nedaří navázat s rodinou potřebnou spolupráci, doučování jsou neustále odkládána a podobně, hledají se další řešení. Student má také možnost rodinu změnit.

Doučování je skvělou přípravou pro konfrontování představ a reality. Studenti jsou sebevědomí, pečliví, chtějí být dobrými učiteli. Představují si, že stejně odpovědně jako oni přistupují ke vzdělávání dětí všichni. Najednou zjistí, že tomu tak není, že jejich očekávání byla příliš optimistická.

Až budou hotovými učiteli, budou se setkávat s různými typy rodičů. Učíme je proto už teď respektu vůči odlišnému chování i tomu, jak s rodiči spolupracovat. Odsuzováním ani stížnostmi na to, že lidé nejsou dokonalí, žákům k dosahování lepších výsledků nepomůžeme.“

První kroky k profesi

Když přicházejí na třetí praxi, už se někteří nebojí požádat o možnost realizovat s dětmi nějakou krátkou aktivitu, nebo učit předmět své aprobační, třeba v tandemu jako párový učitel.

„Většina učitelů jim vyjde vstříc a studenti jsou pak šťastní, když při práci s žáky uspějí,“ říká Lucie Škarková. „Než zahájí navazující magisterské studium, vyzkoušejí si, co znamená stát před třídou. Většinou se pak svěřují, že bylo fajn vyzkoušet si doučování i práci asistenta, ale pro pedagogickou fakultu že se rozhodli právě kvůli tomu, že chtějí učit ve škole.“

Tohle jsou první krůčky, které vedou k jejich budoucí profesi. Už vědí, do čeho pů-

jdou. Vedeme je ke strukturovanému reflexnímu zápisu. Zapište si, co bylo těžké, co bylo snazší. Až se budete připravovat na vlastní výuku, ať máte nápovědu, na co se soustředit víc a na co méně.

Vnímáme to jako postupné budování učitelského sebepojetí, jako otužování se v komunikaci a v pedagogické práci s žáky. Také jako hlubší seznamování se s rolí asistenta pedagoga, kterého většina z našich budoucích absolventů bude mít jako kolegu ve třídě nebo ve škole. Aby se naučili s ním spolupracovat. Aby až budou samostatnými učiteli, byli schopni vytvářet asistentovi podmínky pro spolupráci.“

Důležité zázemí

Nedílnou součástí zajišťování studentských praxí je administrativní část, kterou mají na katedře pedagogiky na starosti Eliška Bařina Barochová a Denisa Foltová. Jejich úkolem je komunikovat se školami – fakultními i těmi ostatními, spolupracujícími, na nichž asistentské a učitelské praxe probíhají. Od nového roku jich je přes 600. V navazujícím magisterském studiu mají studenti tři učitelské praxe – v 1., 2. a 3. semestru. Zatímco fakultní školy jsou soustředěny v Brně a jeho nejbližším okolí, ostatní školy jsou rozptýlené po celé republice, výjimečně i na Slovensku. Komunikace se odehrává převážně elektronicky s využitím služeb datové schránky a elektronických podpisů.

„Místa na fakultních školách zajišťujeme před začátkem semestru najednou přes garanty praxí na školách, ale první komunikaci se školou vlastního výběru si zabezpečuje student sám. Jedna ze tří učitelských praxí v navazujícím ma-

gisterském studiu musí být realizována v Brně, aby umožnila hospitaci. Studenti pracují se standardem učitelství – Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství, který na naší fakultě vznikl,” vysvětluje Eliška Bařina Barochová. „Z fakultních i spolupracujících škol vzešel požadavek, abychom je s ním blíže seznámili a konkrétněji jim ukázali, jak s ním pracovat. Připravili jsme proto pět krátkých videí. V prvním, obecném je informace, proč standard vznikl. V dalším ukazujeme, co má student krok za krokem dělat, jaké úkoly má plnit v jednotlivých fázích praxe. Obě tato videa jsou určena především školám, kam studenti docházejí. Další tři videa teprve vznikají, budou přinášet zkušenosti přímo z praxe. Domluvili jsme se se dvěma fakultními školami i se studenty a sledovali jsme, jak probíhá samotná výuka i její reflexe. Spolu s hospitujiícími oborovými didaktiky jsme se zastavovali u důležitých okamžiků praxe, které jsou ve Standardu zakotveny. Poslední video zaznamenává závěr učitelské praxe s prostřihy přímo do hodiny studentů.“

Videa jsou postupně umísťována na webových stránkách katedry, podívat se na ně může kdokoli, kdo má zájem. Určena jsou však jako podpůrný materiál především studentům a jejich provázejícím učitelům ve školách.

Spolupráce kateder

Příprava budoucích učitelů nestojí na jediné katedře. Aby dostala patřičný punc, musí katedry mezi sebou spolupracovat.

Odborná asistentka Katedry biologie Libuše Vodová má ve svém oboru přírodopis, jako didaktička se účastní všech tří učitelských praxí studentů. Ta první probíhá v 1. semestru pod garancí Katedry pedagogiky, další ve 2. a 3. semestru už jsou pod garancí Katedry biologie.

„Spolupráce stojí na vzájemné komunikaci a na nastavení pravidel. Míváme společné schůzky k praxím. Dřív jsem učila i reflexivní semináře, teď se systém trochu změnil. Moje kolegyně z praxe při nich spolupracuje s pedagogem-psychologem. Myslím, že to je funkční spolupráce, studenti propojení obou oborů potřebují.“

Právě ona spolupracovala s Eliškou Bařinou na jednom z výše zmíněných videí. Ve škole, kde působí jako fakultní metodička, byla na hospitaci v hodině svojí studentky.

„Společně jsme pak udělaly rozbor a záznam. Setkání se zúčastnila i provázející učitelka. Debatovaly jsme o kritériích Standardu kvality profesních kompetencí studenta učitelství, která si studentka vybrala, jak by je hodnotila... Všechno je zaznamenané ve videu, které bude dostupné studentům.“

Příležitostí ke spolupráci je mnohem víc, například účast na poradách k praxím,

Spaas / Shutterstock

z nichž vyplývají další příležitosti. Tyto možnosti mají všechny oborové katedry. Záleží na časových možnostech i ochotě jednotlivých didaktiků se do spolupráce zapojovat.

„V rámci projektu Věda, výzkum, vzdělávání vznikla na naší fakultě komunikační platforma, díky níž si můžeme vyměňovat informace mezi oborovými didaktiky a učiteli z praxe. Některých setkání se zúčastnili také studenti a musím říct, že jejich názory byly zajímavé.“

Proměna v čase

V prvním ročníku dostávají čerství studenti jednoduchou otázku: Co mě dovede do cíle, abych byl dobrým učitelem?

„Učím také semináře k Úvodu do pedagogiky a psychologie. Studenti píšou esej, v níž se zamýšlejí nad tím, co znamená být dobrým učitelem,” vzpomíná Lucie Škarková. „Nad stejným tématem pracujeme v seminářích, kde diskutujeme se studenty o tom, co dělá dobrého učitele tím dobrým učitelem. Studenti si tříbí terminologii a zároveň pracují se svými očekáváními, vyjasňujeme si, co nabízí fakulta a co mohou podniknout oni sami.“

Ke stejnému tématu se studenti vracejí v 5. semestru, tedy po absolvování poslední bakalářské praxe.

„Nabádám je, aby se v duchu přenesli do situace, v níž v 1. ročníku popisovali ideál učitele. Řízenou imaginací je vedu k první praxi a ptám se jich, jak se v ní cítili. Jak by dnes zachytili svůj výraz z té doby. Pak se stejným způsobem vracíme k druhé praxi. Při návratu do třetí praxe se jich ptám, jak moc se od té doby změnil. V čem spatřujete změnu oproti tomu, jak jste uvažovali v 1. ročníku? Poslední otázka směřuje ke spolupráci asistenta pedagoga a učitele. Ptám se jich, na co chtějí myslet, až budou

samostatnými učiteli spolupracujícími s asistentem pedagoga.

Pak jim doporučím, aby si odpověď vyvysílali na místo, které budou mít na očích, až tím pedagogem opravdu budou.“

Proměny, které studenti vnímají, jsou zajímavé a v lečems podobné. Příchod do první praxe většinou ilustruje vyděšený smajlík. Cítí se ztraceni, nevědí, jak mluvit s dětmi, jak si stanovovat hranice. Ve druhé praxi jsou ještě pocity hodně podobné.

„Při reflexi třetí praxe se mi zdá, že studentům konečně dochází její smysl. I když ještě nejsou hotoví učitelé, mají se pořád co učit, čím se zabývat, začínají myslet jako pedagogové. Těší je, když vidí pokroky u dítěte, s nímž úzce spolupracují. Jsou jistější v komunikaci s žáky ve třídě i spolupráci s nimi v roli asistenta pedagoga, protože si už osvojili některé dílčí dovednosti.“

Jen jedna věc mě trochu děsí. Často říkají, že by nikdy nechtěli působit jako asistenti pedagoga. Vnímají, že je to práce stejně náročná jako učitelská, možná ještě náročnější, protože jsou s dětmi ve třídě i o přestávkách. Bohužel je nedocenená, nerespektovaná. Přitom uvádějí příklady, kdy asistent je tím, kdo řeší problémy ve třídě, protože je s dětmi víc než učitel. Upozorňuji také na to, že pokud pracují s konkrétním žákem s SVP, potřebovali by větší prostor.

Je ještě co dotahovat a vylepšovat. Ale mám radost z toho, že k onomu „šoku z reality“ nedojde až na konci magisterského studia, až se poprvé postaví před třídu. Když se odehraje už při první školní praxi v bakalářském studijním programu, máme čas na něm zapracovat především díky zavedeným pravidelným skupinovým reflexím praxí.“

Nový ministr školství Petr Gazdík (STAN) hodlá navázat na svého předchůdce a nyní i svého náměstka Roberta Plagu, především chce uvést do života *Strategii vzdělávání 2030+*, na které panuje politická shoda. To je asi nejpodstatnější sdělení, které vyplynulo z výměny šéfů školského rezortu.

CO SE ČEKÁ OD NOVÉHO MINISTRA?

Místopředsedu STAN P. Gazdík do funkce uvedl premiér Petr Fiala (ODS), který sám jako ministr školství v minulosti působil. Za velké úkoly, které před novým ministrem stojí, premiér označil úpravu rámcových vzdělávacích programů, aby se snížil objem učiva ve prospěch kvality, nebo nastavení systému duálního vzdělávání. Přihlásil se také k závazku udržet platy učitelů minimálně na 130 procentech průměrné mzdy.

Platy udržíme

Učitelům by se od ledna měly podle návrhu, který schválila ještě minulá vláda, zvednout platy o tři procenta. „Konkrétní čísla budeme řešit na vládě, jasné v tuto chvíli je, že koaliční program říká, že udržíme platy učitelů na 130 procentech průměrné mzdy v tomto volebním období. Nechceme, aby se učitelé dotkli rozpočtové provizorium,” řekl P. Gazdík. Státní rozpočet podle něj není v dobré kondici. Ředitelé škol ale prý mají prostor k tomu, aby byly platy učitelů navýšeny.

České školství podle něj potřebuje změnu, musí se připravovat na budoucnost. „Základní dovednosti studenta musí být, že se musí umět učit novým věcem,” poznamenal nový ministr. Chce výrazným způsobem zvýšit motivaci žáků a studentů a vláda také bude muset vysvětlit nadcházející změny ve vzdělávání zejména rodičům. „Klíčovými slovy jsou motivace, ale také rodiče a veřejnost, protože my a naše vláda budeme muset vysvětlit změny ve vzdělávání zejména rodičům. Každý jsme chodili do školy a každý chceme pro naše děti to nejlepší a myslíme si, že tak, jak jsme se učili my, se musí učit i naše děti. Ale ta doba už je někde jinde, a to musíme veřejnosti vysvětlit. Budou to nelehké čtyři roky,” podotkl P. Gazdík.

Podle ministra se musí změnit kurikulum tak, aby mohli učitelé zařazovat mimořádné aktivity, učit aktivně projektově a věnovat se problémům tak, aby žáci uměli dávat věci do souvislostí. Zmínil také možné změny v maturitách. „Mým cílem je, aby podoba maturity, pokud se bude měnit, aby na ní byla shoda a aby ta maturita vydržela nějaký čas,” doplnil P. Gazdík.

Chceme návaznost

Kontinuitu v práci úřadu od nového ministra očekávají i šéfové školských asociací – například předsedkyně Asociace ředitelů gymnázií Renata Schejbalová a předseda Unie školských aso-

ciací CZESHA Jiří Zajíček. Když oba hodnotili uplynulý rok, za pozitivum označili to, že se premiérovi Andreji Babišovi nepodařilo prosadit návrh úřední maturity. Zklamal je ale výsledek projednávání novely zákona o pedagogických pracovnících, jejíž schvalování Sněmovna v minulém volebním období nedokončila. Novela počítala mimo jiné s nastavením financování školních psychologů či speciálních pedagogů ve školách ze státních prostředků místo dotací. R. Schejbalová navíc vytkla ministerstvu, že se zástupci gymnázií neprobralo úpravy vzdělávacích plánů, které kladou větší důraz na informatiku v základních školách. Obává se, že na nové pojetí výuky informatiky budou chybět vyučující. „Vůbec mě trápí nedostatek učitelů některých předmětů – konkrétně matematiky, fyziky, informatiky, chemie,” řekla. I proto by se podle ní měl budoucí ministr školství rychle snažit znovu předložit novelu zákona o pedagogických pracovnících. „A dou-

fám, že nová vláda dosáhne shody na tom, aby výše učitelských platů byla zakotvena na výši 130 procent průměrné mzdy a nebyly o tom každoroční nedůstojné dohady,” dodala.

Oba šéfové asociací kladně zhodnotili spolupráci s ministerstvem školství ohledně opatření proti epidemii. Ve středních školách měla podle J. Zajíčka na jaře vliv hlavně na praktické vyučování, které se při výuce na dálku nemohlo konat v obvyklém rozsahu. „Také diskuze na téma podoby maturitní zkoušky byly poměrně náročné, ale nakonec jsme dokázali maturity zvládnout s určitými úlevami klasicky, což považuji za důležité,” uvedl. Snadné podle něj nebylo ani podzimní období, a to kvůli opakovaným karanténám tříd a nutnosti hybridní výuky. Podobně se vyjádřila R. Schejbalová.

Pro tento rok by si oba zástupci ředitelů přáli ve školství stabilitu. „Doufám, že nový ministr naváže na práci současného ministra a že nebude provádět žádné razantní změny,” řekla R. Schejbalová. Očekává jednání o zavedení možnosti elektronického podávání přihlášek na střední školy a debatu o změnách v maturitách. Ke zvýšení kvality vzdělávání by podle J. Zajíčka měly do budoucna přispět rovněž inovace soustavy středoškolských oborů nebo úpravy v učivu v rámci revizí RVP.

Více peněz!

Vysoké školy od nového ministra školství očekávají především finanční přílepišení. Ostatně před Vánocemi to zdůraznil i předseda České konference rektorů Martin Bareš. Před univerzitami podle něj v tomto roce stojí – kromě zvládnutí pandemie covidu-19 – velké výzvy. Na vysoké školy postupně dopadají důsledky nárůstu inflace, zvyšování cen energií, ale také třeba závazky k takzvané Zelené dohodě pro Evropu. M. Bareš předpokládá, že začátek roku poznamená stagnace způsobená rozpočtovým provizoriem po nástupu nové vlády. Vysoké školy podle něj přitom budou potřebovat přidat peníze, jak se k tomu již dříve zavázaly politické strany.

Nový ministr by se proto podle M. Bareše měl prioritně zaměřit na financování vysokého školství. Důležité to bude i proto, že v nadcházejících letech v souvislosti s demografickým vývojem poroste počet zájemců o vysokoškolské studium. „Dále pak je nutná reforma doktorského studia, zejména s přihlédnutím k dobré praxi obvyklé na renomovaných školách v zahraničí,” dodal předseda ČKR.

Shutterstock

JEDNA PROFESE – DVA MODELY

Co si myslí profesní asociace o změně pojetí školních poradenských pracovišť

Model školních poradenských pracovišť by se měl v následujících třech letech postupně měnit. Za ten čas by se měl dostat do podoby, kterou by bylo možné po skončení *Operačního programu Jan Amos Komenský* překlopit do systému standardního financování. Jde o změnu, která má svá pro i proti.

Na toto téma jsme hovořili s představiteli tří hlavních asociací, jejichž členů by se změny významně dotkly. Navazujeme tak na informace od Jaromíra Berana, ředitele odboru vzdělávací politiky MŠMT (viz UN 43–44/2021), a psychologů Jany Zapletalové (viz UN 46/2021).

Patnáct let nejistoty

Hlavní problém školních poradenských pracovišť je, že školní psycholog, školní speciální pedagog nebo sociální pedagog nejsou zařazeni standardně do školského systému a jejich zajištění se řeší v podstatě nesystémovým financováním, konstatuje prezident Asociace ředitelů základních škol Luboš Zajíc, ředitel ZŠ Pečky.

„Už víc než patnáct let žijí ve velké nejistotě. Jsou financováni většinou ze šablon a vždycky, když se blíží konec jejich období, čekáme, jestli budou vy-psány nové. Absence jasné perspektivy nepřiláká dostatečný počet dostatečně kvalitních lidí,“ říká. Další možností pro školu je financovat školního psychologa a speciálního pedagoga prostřednictvím podpůrných opatření, což je taky problematické – pokud odejde ze školy dítě se speciálními vzdělávacími potřebami a personálním podpůrným opatřením, škola na jejich financování ztrácí nárok a vzniká otázka, zda se najdou z tohoto odborníka peníze jinde. „Bohužel, v naší škole se to stalo a my jsme pak museli překlenout určité období tak, že byl plat speciálního pedagoga pokryt z nenárokových složek platů ostatních pracovníků,“ poznamenává L. Zajíc.

Dalším problémem je zařazení některých pozic – upozorňuje na to, že například sociální pedagog navzdory označení své po-

zice není zařazen mezi pedagogy, což je poněkud paradoxní. „Je nepedagogickým pracovníkem a v platových tabulkách mu může být přiznána maximálně 11. platová třída,“ upozorňuje. Navíc je tato pozice někdy spojována s rolí školního asistenta, což sice organizačně vyhovuje pojetí šablon, v praxi to ale výhodné není a je podle něho nutné najít lepší řešení. „Naše škola sociálního pedagoga potřebuje, nemáme tu úplně jednoduché prostředí,“ říká eufemisticky ředitel.

Nestandardní nastavení

Ještě tři roky se bude muset na překlopení financování do standardního systému formou PHmax čekat. „Určitě bychom přivítali, kdyby změna nastala co nejdříve, abychom měli tyto odborné funkce zajištěny běžným zaměstnaneckým způsobem. Hodně bude záležet na tom, jak budou nastaveny podmínky v OP JAK na příští tři roky a pak na další období, což zatím úplně jasné není,“ konstatuje prezident asociace.

Připomíná navržené počty žáků školy, na které by se vázala velikost úvazku školních poradenských pracovníků. „Pracovníci, kteří by poskytovali poradenskou službu menším školám než 180 žáků, by měli být zaměstnanci pedagogicko-psychologických porad. Jenže řada psychologů a speciálních pedagogů toto řešení nevíta, raději by měli smlouvu třeba se dvěma školami. Byli bychom pro to, aby byla zachována možnost malých úvazků ve školách. A varianta poskytování těchto služeb, z poradny by mohla být

zvolena v případě, že by malá smlouva se školou nebyla možná nebo se jí nepodařilo uskutečnit,“ říká L. Zajíc.

Problém, na který někteří poradenští odborníci upozorňují, je nastavení pracovních-právních vztahů. Psycholog nebo speciální pedagog bude sice zaměstnancem PPP, úkolovat ho ale bude ředitel školy. Není jasné, kdo bude jeho práci hodnotit a kdo bude stanovovat například jejich nenárokové složky platu. „Je pravda, že toto je nestandardní nastavení a tyto vztahy by se musely asi řešit například definováním pracovní náplně těchto pracovníků. To určitě bude úkolem i pro právníky...,“ konstatuje L. Zajíc.

Pro školu, kterou řídí a která má přes 700 žáků, by nový systém neznamenal nijak výrazné „přilepšení“ ekonomické, ale přinesl by pracovníkům školního poradenského pracoviště jistotu, což považuje za důležité. „Škola by si mohla sama určit, jak tuto podporu žákům i učitelům a rodičům nastavit, zda potřebuje psychologa, nebo speciálního pedagoga, nebo oba na menší úvazky,“ vidí určitou výhodu v navrhovaném systému.

Asi se všechny naplnit nepodaří

Otevřenou otázkou je i ohodnocení školních psychologů a speciálních pedagogů. MŠMT uvažuje o tom, že budou zařazeni do 12. platové třídy, výchovný poradce po absolvování předepsaného studia ale může být zařazen o třídu výš. To však prezidentu AŘZŠ nevdá, je to podle něho stav, který v některých školách platí už v současnosti a nepřekáží to.

Bezpochyby problémem bude zajištění odborníků na nově vzniklá místa. Obsadit tyto pozice bylo složité i ve škole v Pečkách. „Považuji za

► nepravděpodobné, že by se tato místa podařilo naplnit v následujících třech letech, neboť v současnosti není k dispozici těchto odborníků dostatek. Myslím, že to bude trvat podstatně déle. Bude třeba spolupracovat i se vzdělávacími institucemi, které tyto profese připravují. Nicméně nabídka jistého zaměstnání může být faktorem, který by mohl tyto odborníky do školství přilákat," doufá prezident AŘŽŠ L. Zajíc.

Nemotivační programy

Podle Jiřího Pilaře, předsedy Asociace speciálních pedagogů a vedoucího Střediska výchovné péče v pražském Klíčově, je dobře, když se financování školních speciálních pedagogů a školních psychologů dostane mimo „působnost“ operačních programů. „Nejsem příznivcem tohoto způsobu financování a různých dotačních programů, který podle mého názoru není motivační a spíše demoralizuje," říká.

Je podle něho smysluplnější, když na zajištění těchto služeb dostane peníze škola nebo školské zařízení z veřejných rozpočtů. „Velmi podobný materiál jsme připravovali na ministerstvu školství v době, kdy jsem byl ředitelem odboru speciálního vzdělávání, ve spolupráci s tehdejší ředitelkou IPPP RNDr. Bartoškem," poznamenává. Tehdy počítali s jedním úvazkem školního psychologa pro školy nad 500 žáků, v současnosti MŠMT navrhuje hladinu 400 žáků. Menší školy si podle tehdejší představy měly tohoto odborníka „dělit". V návrhu bylo, že by školní psycholog měl být zaměstnán v pedagogicko-psychologickém poradně, ovšem nikoliv pouze v menších školách, ale ve všech.

Střet, o kterém se v současnosti mluví, totiž že na jedné straně bude zaměstnavatel (tedy PPP) a na druhé straně „zadavatel", faktický nadřízený (tedy ředitel), měl být podle J. Pilaře v tehdejší návrhu zjednodušen tak, že by ředitel školy byl v užším kontaktu s PPP a informoval ji, zda je s prací školního poradenského pracovníka spokojen, či nikoliv, a pokud ne, tak proč. „Tehdy na tom byla v terénu téměř všeobecná shoda, ale dříve, než se záměr realizoval v praxi, přešly kompetence poraden pod kraje a návrh spadl pod stůl. Je to už dlouhých dvacet dva let," vzpomíná J. Pilař.

Nelogické řešení

„Přímá podřízenost tohoto pracovníka řediteli školy občas nedělá dobrotu. Zrovna nedávno jsme u nás ve Středisku výchovné péče řešili případ chlapce, o kterém škola tvrdila, že je nezvladatelný. U nás byl v pohodě, v rámci naší výuky měl velmi dobré

známky, nicméně ředitelství školy ani naše hodnocení, ani naši zprávu nerespektovalo. Jak bude škola respektovat stanoviska školního psychologa či speciálního pedagoga, když nerespektuje doporučení externího specializovaného zařízení, které je v dané oblasti pracovištěm odborným? To jsou okamžiky, kdy si říkám, zda by nebylo lepší, aby všichni tito školní poradenská pracovníci byli zaměstnanci PPP a nebyli řediteli školy podřízeni," vysvětluje J. Pilař s tím, že v době tvorby současné koncepce se i o tomto modelu uvažovalo. Doplňuje, že výhoda takového řešení by byla, že školní poradenský pracovník, který je zároveň zaměstnancem PPP, by měl možnost z odborného pohledu ověřovat, zda a na jaké úrovni jsou doporučení poradny ve škole naplňována.

„Model, kdy v malé škole bude školní poradenský pracovník zaměstnancem

na Klíčův chodí, pouze výjimečně počítají s prací ve školním poradenství. Podle zjištění Pedagogické fakulty UK z minulých let do pedagogické praxe směřuje dlouhodobě méně než 30 % absolventů. Obávám se, aby se školní poradenství nedostalo do podobné situace jako dětská psychiatrie, ve které je zoufalý nedostatek odborníků, a osmdesátileté a starší pedopsychoiatrie přemlouvají, aby ještě zůstali v praxi," poznamenává s tím, že je nutné v této souvislosti mluvit nejen o zvýšení jistoty zaměstnání přesunutím těchto pozic z nejistých šablon do standardního pracovního poměru, ale i o výši platů těchto pracovníků. Skutečnost, že MŠMT uvažuje o tom, že budou standardně zařazováni do 12. platové třídy, podle něho žádnou zvláštní motivaci nevytváří. I on považuje stav, kdy školní psychologové a speciální pedagogové budou o třídu níž, než mohou být zařazováni výchovní poradci, za velmi problematický a nelogický. „Pokud chceme opravdu tuto odbornost dostat do každé školy, pokud to myslíme vážně, měli bychom vytvořit takové podmínky, včetně platových, aby o tuto profesi byl skutečně zájem mezi odbornými pracovníky s určitou praxí. Nikoliv jen mezi čerstvými absolventy bez osobní praxe a bez zkušeností. Tito lidé většinou příliš nepomohou," upozorňuje předseda ASP J. Pilař.

Říci k tomu své

O návrhu na připravovanou změnu pojetí školních poradenských pracovišť prý jednalo MŠMT jen s vybranými řediteli pedagogicko-psychologických poraden. Až v druhé polovině listopadu byla Asociace pracovníků pedagogicko-psychologických poraden (ApPPP) podle její předsedkyně (a ředitelky liberecké PPP) Jany Hlavové přizvána na jednání s pracovníky MŠMT, na kterém byla informována o plánovaných parametrech, od nichž by se odvíjela velikost úvazků těchto odborníků pro školy. „Tehdy jsem upozornila, že by o tomto tématu bylo vhodné s naší asociací jednat, na čemž jsme se nakonec domluvili," říká J. Hlavová.

Podpora školních poradenských pracovníků je podle ní bezpochyby potřebná. Chápe ji jako vstřícný krok. Odborný poradenský pracovník ve škole může podstatně pružněji reagovat na vývoj situace, na změnu potřeb konkrétních žáků, tomu poradny se svými objednávkami lhůtami nemohou konkurovat. „Vnímám navrhovanou změnu i jako snahu o posunutí komunikace mezi školami a poradnami z hlediska péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami," říká. Snaha o změnu vytváří příležitost, na podmínkách a parametrech, které jsou navrhovány, podle ní ale v praxi nepanuje shoda.

Photographie eu / Shutterstock

PPP a ve velké zaměstnancem školy, nemá logiku. Je to jedna profese najednou rozdělená do dvou skupin s rozdílnými podmínkami pro práci, je to nesystémové a, promiňte, hloupé," upozorňuje J. Pilař. Je podle něho nutné se pro jednu variantu rozhodnout. On sám by byl pro to, aby šlo o zaměstnance poradny, aby tedy bez problémů mohl řediteli školy odborně oponovat a učitele metodicky podporovat.

Placení hůř než výchovní poradci?

Problémem bude podle něho i obsazení všech uvažovaných úvazků. Nezpochybňuje čísla, která uvádí MŠMT, že v uplynulých čtyřech letech absolvovalo přes 4000 psychologů a speciálních pedagogů, upozorňuje ale, že naprostá většina z nich mířila do jiných profesí a odvětví, poradenství (a už vůbec to školní) je nelákalo. „Praktikanti z vysokých škol, kteří k nám

likeyellow / Shutterstock

Dlouhý čas ověřování

Dosavadní financování školních odborníků z různých projektů evokuje stálé ověřování projektu, jako by se stále hledala cesta. „Věřím tomu, že se MŠMT snaží o koncepční přístup, systém zapojení pedagogicko-psychologických poraden ale připraven není. Plánované změny mají v relativně krátké době jednoho roku významně ovlivnit práci poraden, z nichž některé jsou dlouhodobě personálně poddimenzované. Sehnat psychologa je v řadě míst republiky nesmírně obtížné,“ vysvětluje s tím, že zejména lokality s velkým množstvím malých škol bude velmi těžké plánovanými mikroúvazky pokrýt.

I představitelům ApPPP pracovníci z MŠMT tvrdili, že vysoké školy ukončují velké množství absolventů psychologie a speciální pedagogiky, kteří zatím do poradenství nastupovat nechtějí. Cílem tedy je přilákat je do poraden a do škol. „Věřím, že se to může podařit v krajích, kde mají tyto vysoké školy sídla, ale v ostatních krajích bude situace vždycky obtížnější,“ upozorňuje J. Hlavová.

Z Frýdlantu do Sychrova?

Otázkou je i nastavení parametrů pro nárok na velikost úvazku pracovníka. Skutečnost, že za obsazení škol do 179 žáků by měly být de facto odpovědné poradny, je příjemné nechtějí. Cílem tedy je přilákat je do poraden a do škol. „Věřím, že se to může podařit v krajích, kde mají tyto vysoké školy sídla, ale v ostatních krajích bude situace vždycky obtížnější,“ upozorňuje J. Hlavová.

Skutečnost, že za obsazení škol do 179 žáků by měly být de facto odpovědné poradny, je příjemné nechtějí. Cílem tedy je přilákat je do poraden a do škol. „Věřím, že se to může podařit v krajích, kde mají tyto vysoké školy sídla, ale v ostatních krajích bude situace vždycky obtížnější,“ upozorňuje J. Hlavová.

Skutečnost, že za obsazení škol do 179 žáků by měly být de facto odpovědné poradny, je příjemné nechtějí. Cílem tedy je přilákat je do poraden a do škol. „Věřím, že se to může podařit v krajích, kde mají tyto vysoké školy sídla, ale v ostatních krajích bude situace vždycky obtížnější,“ upozorňuje J. Hlavová.

Skutečnost, že za obsazení škol do 179 žáků by měly být de facto odpovědné poradny, je příjemné nechtějí. Cílem tedy je přilákat je do poraden a do škol. „Věřím, že se to může podařit v krajích, kde mají tyto vysoké školy sídla, ale v ostatních krajích bude situace vždycky obtížnější,“ upozorňuje J. Hlavová.

Skutečnost, že za obsazení škol do 179 žáků by měly být de facto odpovědné poradny, je příjemné nechtějí. Cílem tedy je přilákat je do poraden a do škol. „Věřím, že se to může podařit v krajích, kde mají tyto vysoké školy sídla, ale v ostatních krajích bude situace vždycky obtížnější,“ upozorňuje J. Hlavová.

ných otázek. Koho bude nabídka takové práce lákat? Nevím,“ poznamenává.

J. Hlavová také upozorňuje, že pokud bude zaměstnavatelem, bude trvat na tom, aby měli všichni zaměstnanci srovnatelné podmínky pro práci. A obává se, že v tomto modelu to nebude mocí zajistit. Dalším problémem je přijímání nových pracovníků, zejména absolventů. „V současnosti se zhruba měsíc po přijetí nového pracovníka průběžně účastním každého vyšetření, každé konzultace, nastavujeme společně úroveň poradenské práce, bavíme se o legislativě, zjišťuji kompetentnost pracovníka atd. Nedá se očekávat, že absolvent bude na všechny taje poradenské práce připraven, že zná lokalitu a její zvláštnosti, že zvládne nejrůznější krizové situace. V době, kdy bych se musela takto věnovat školnímu poradenskému pracovníkovi, který bude zaměstnancem poradny, bude ostatní poradenská práce stát,“ vysvětluje další z úskalí navrženého modelu ředitelka.

Otazník nad metodickým vedením

Nejasno panuje i v oblasti metodického vedení školních poradenských pracovníků. K těm, kteří budou zaměstnanci poradny, bude mít tato PPP povinnost metodického vedení, k těm, kteří budou zaměstnaní školou, ji mít nebude. To by dělilo tuto skupinu pracovníků do dvou s rozdílnými podmínkami pro práci. A pokud by poradny dostaly změnou legislativy povinnost metodického vedení všech, znamenalo by to další zátěž pro už nyní „přeúkolované“ pracovníky poraden. „Bylo by dobré, kdyby se do tohoto metodického vedení zapojil Národní pedagogický institut, který má svá centra v každém kraji. V době IPPP a pak NÚV jsme tuto metodickou podporu dostávali, teď nám schází,“ poznamenává J. Hlavová s tím, že by se tak mohlo dosáhnout jednotného standardu výstupů.

Jedním z velkých kamenů úrazu bude rozdělení kompetencí ředitele školy a ředitele poradny. Kdo bude odpovídat za práci školního psychologa nebo speciálního pedagoga? Za jeho docházku, za dodržování pracovní doby, za náplň práce, za kvalitu práce, za odměňování...? Měl by to být zaměstnavatel – tedy ředitel poradny.

Přesto by měl být úkolován ředitelem školy, protože bude součástí jejího školního poradenského pracoviště, které mu podléhá. „Bude složité najít vyvážený způsob řízení těchto pracovníků, kteří budou mezi ředitelem poradny a ředitelem školy. Navíc – jako pracovník poradny by se měl starat o její klienty, ale ne všichni žáci, kteří ve škole potřebují pomoc školního psychologa nebo speciálního pedagoga, jsou klienty poradny. Poradenští pracovníci také musí řešit informovaný souhlas, musí respektovat GDPR. Pro všechny zúčastněné by to bylo velmi obtížné,“ vypočítává další komplikace modelu. A je otázkou, jestli jsou všechny řešitelné očekávanou změnou legislativy, školského zákona, zákona o pedagogických pracovnících, poradenské vyhlášky, možná se kvůli rozdělení kompetencí při zaměstnávání a úkolování bude muset sáhnout i do zákoníku práce.

Definovat náplň práce

I předsedkyně Asociace pracovníků PPP upozorňuje na nejednotnost současné praxe v odměňování poradenských pracovníků. Odborní pracovníci PPP jsou v některých krajích zařazováni do 13. platové třídy, v jiných zase pouze do 12. platové třídy, a to navzdory tomu, že jsou třeba autory odborných publikací, že se věnují přednáškám, že metodicky vedou výchovné poradce, kteří jsou většinou zařazováni o třídu výš. Podobná nejednotná situace je i ve školách u tamějších psychologů a speciálních pedagogů.

„Bude třeba také přesně definovat náplň práce. V současnosti je práce psychologa a speciálního pedagoga v poradně primárně diagnostická, ve škole jde naopak obvykle o práci intervenční. V poradnách se navíc zpracovávají doporučení podpůrných opatření, což obnáší spoustu administrativy. Obávám se, že pokud bude tlak na obsazení míst školních poradenských pracovníků, řada odborníků z PPP dá přednost mnohdy zajímavější intervenční práci ve škole a systém PPP by tak mohl být ohrožen, protože by mohly mít pro svoji diagnostickou práci ještě méně psychologů a speciálních pedagogů než v současnosti,“ upozorňuje na další rizika spojená s navrženým modelem předsedkyně ApPPP J. Hlavová.

ČŠI: VAŠE VÝUKA JE ZAKONZERVOVANÁ

Školy se proti takovému hodnocení bouří!

Ústřední školní inspektor před Vánocemi pořádně rozvířil nálady v odborném školství. Střední vzdělávání je podle něj neefektivní a výuka ustrnulá. *Jak to víte, když nikdo z inspektorů si netroufne hodnotit praktickou výuku?* ptají se například rozčarování zástupci učňovských zařízení.

Ústřední školní inspektor Tomáš Zatloukal při prezentaci výroční inspekční zprávy podle ČTK uvedl, že podoba výuky na středních školách je velmi ustrnulá a zakonzervovaná. Inspekce má podle něj výtky také k základním školám, ale ve většině z nich se výuka postupně modernizuje víc než na gymnáziích a středních odborných školách. Při hodnocení vyučovacích metod ve vybraných předmětech prý inspektoři zjistili, že nejsou na dostatečné úrovni ani na gymnáziích. Například v angličtině tam výuka umožňuje rozvoj komunikačních dovedností v 85 procentech případů. V ostatních předmětech a typech škol se dovednosti žáků rozvíjejí ještě méně.

Jinak nastavit oborovou strukturu

Potíží je podle T. Zatloukala také oborová struktura středních škol. „My máme nastaven náš vzdělávací systém velmi neefektivně. Velmi nákladně připravujeme absolventy na profese, které ale oni nebudou ve svém důsledku vykonávat,“ řekl. Řada absolventů navíc končí mimo obor. „Máme obory, kde i víc než 50 procent absolventů po třech letech je úplně v jiném oboru, ani ne příbuzném.“ Podle T. Zatloukala to vytváří další náklady na rekvalifikace a může to být příčinou nedostatku pracovníků v některých specializacích na trhu práce.

Nastavení středoškolské struktury vzdělávání v Česku se prý velmi liší od většiny zemí v Evropě. „Je zde 34 procent žáků na gymnáziích a lyceích, tedy ve všeobecném vzdělávání, a 66 procent v odborném vzdělávání. Takový podíl všeobecného a odborného vzdělávání nikde v Evropě není, tam to mají přesně naopak,“ vysvětlil. „Jediným srovnatelným vzdělávacím systémem s námi je Rakousko,“ dodal.

Právě struktura oborů podle něj ovlivňuje fungování výuky. „Už to, že máme 280 rámcových vzdělávacích programů, je velmi komplikující a znesnadňující pro budoucí uplatnění žáků na trhu,“ řekl. Úzké specializace studia totiž podle něj omezují možnosti absolventů přizpůsobit se trhu práce.

V některých regionech v Česku odchází podle ústředního školního inspektora až 16 procent žáků ze středních škol předčasně. Špatná je v tomto ohledu hlavně situace v severozápadních a severovýchodních regionech nebo na Vysočině. Vzhledem k tomu, že se tito lidé pak často stávají příjemci podpory od státu, zvyšuje to další ekonomické náklady. Ve strukturálně postižených regionech podle něj podíl předčasně odcházejících ze škol navíc dál komplikují už tak složitou situaci, která tam je.

Otevřený dopis

Proti kritickým slovům T. Zatloukala se prakticky okamžitě ohradilo rozšířené předsednictvo Sdružení učňovských zařízení ČR a posléze se němu připojily i další asociace sdružené v Unii školských asociací Česka. Jejich otevřený dopis uvádíme v plném znění.

„Vážený pane ústřední školní inspektore, se zájmem jsme si počítli na internetu zveřejněné Vaše vyjádření k tomu, jak na středních školách neumíme učit. Je zvláštní, že v inspekčních zprávách máme obvykle všichni nebo aspoň většina z nás

konstatování od Vašich inspektorů, že vzdělávání u nás je na úrovni požadovaného standardu (který mimochodem nikdo z nás podrobněji nezná, ale ČŠI podle něj hodnotí), nebo dokonce je situace v některých oblastech nadstandardní, na našich školách obvykle spolupráce s odbornou praxí. Také jsme, zřejmě opět ve většině, byli v průběhu letošního roku pochváleni Vašimi inspektory, jak skvěle realizujeme (nebo spíš naši učitelé realizují) on-line výuku. Vaše slova dehonestují práci většiny učitelů, kteří se na středních odborných školách a středních odborných učilištích snaží vychovat novou generaci vzdělaných lidí, sledují k tomu inovace ve svých oborech, aktualizují učivo, vyhledávají nové informace, a přitom se sami vzdělávají, aby byli schopni držet krok s požadavky digitalizace a vědeckotechnického rozvoje. Pokud tyto skutečnosti Vaši pracovníci na školách nevidí, pak nejsou lidmi na svých místech; ale zřejmě je vidí, když je hodnocení škol pozitivní, viz výše. Pokud tyto skutečnosti nevidíte Vy, zřejmě nereflktujete výsledky inspekčních zpráv, které Vaši pracovníci školám poskytují; pak ale nejste člověkem na svém místě Vy.

Na našich školách téměř neznáme inspekce v předmětech odborný výcvik či bloková odborná praxe, což bývají nosné předměty oborů. Nikdo z inspektorů ČŠI si netroufne hodnotit praktickou výuku, protože ji sám nezná, nezažil, neví, o co se jedná. Přestože je výuka v těchto před-

Industryviews / Shutterstock

Signatáři otevřeného dopisu

- **Sdružení učňovských zařízení ČR, Karel Dvořák, předseda;** asociace zastupující 98 středních odborných škol a středních odborných učilišť z celé ČR
- **Národní rada Unie školských asociací ČR CZESHA, Jiří Zajíček, předseda;** zastupující 17 školských asociací
- **Asociace středních průmyslových škol ČR, Jiří Zajíček, předseda,** asociace zastupující 117 středních průmyslových a odborných škol
- **Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, Vladimír Kolder, předseda;** asociace zastupující 381 škol

a školských zařízení, z toho 151 středních a vyšších odborných škol

- **Asociace obchodních akademií, Richard Žert, předseda;** asociace zastupující 85 středních odborných škol
- **Asociace hotelových a gastronomických škol, Jiří Nekuda, předseda;** asociace zastupující 42 středních odborných škol
- **Asociace konzervatoří České republiky, Eduard Klezla, předseda;** asociace zastupující 13 konzervatoří
- **Asociace energetického a elektrotechnického vzdělávání, Pavel Zasadil, předseda;** asociace zastupující 25 středních odborných škol

mětech mnohem důležitější než překlapy v ŠVP nebo nevyplněný řádek v třídní knize, což je předmětem inspekce mnohem častěji.

Zároveň nás zaujalo Vaše hodnocení soustavy oborů vzdělání. Nepředpokládali bychom, že k takovému hodnocení máte jako ústřední školní inspektor jakékoli oprávnění. Nevíme, zda si uvědomujete, že středoškolsky vzdělaný odborník nebo řemeslník-absolvent učňaku může být člověkem na svém místě mnohdy více než absolvent humanitního oboru VŠ se zaměřením, k jehož pochopení je třeba slovník cizích slov. A že i v době digitalizace bude třeba, aby pár lidí dělalo rukama! Nehledě na to, že absolventi odborných škol, pokračují-li ve vzdělávání na vysokých školách, bývají na VŠ v odborných předmětech podstatně úspěšnější než jejich gymnaziální spolužáci právě proto, že mají odborný základ svého oboru, který VŠ u studenta obvykle předpokládá jako samozřejmost. A je-li zmíněno Rakousko jako stát, který má podobný poměr žáků ve všeobecném a odborném vzdělávání jako my – nebylo nám náhodou svého času dáváno Rakousko za vzor?

Zajímalo by nás, z jaké analýzy vychází Váš názor o špatné soustavě oborů. Předpokládali bychom, že slova, která jste zveřejnil, sdělujete proto, že byla provedena kompetentní a podrobná analýza soustavy povolání v České republice s ohledem na přepokládaný vývoj ekonomiky v dalších minimálně 10 letech, její výsledky byly porovnány se současnou soustavou oborů a s obsahem jednotlivých rámcových vzdělávacích programů. Takovou analýzu prováděla Česká školní inspekce? Kde k tomu vzala oprávnění? Kolik inspektorů se zabývalo takovou širší analýzou namísto svých běžných pracovních povinností?

Ne společnému základu

Paralelně už v oficiální reakci na slova ústředního školního inspektora Sdružení učňovských zařízení uvedlo, že souhlasí s revizí soustavy oborů vzdělání za před-

pokladu, že bude navazovat na důkladnou analýzu současné situace a budoucích potřeb povolání v ekonomice České republiky.

„Navrhujeme, aby byla v první řadě provedena kvalifikovaná revize Národní soustavy povolání. Bez tohoto kroku nemá revize soustavy oborů vzdělání smysl. Na výslednou podobu Národní soustavy povolání rádi navážeme praktickým podílem na optimalizaci soustavy oborů vzdělání,“ uvedli zástupci téměř stovky učňovských škol.

Problematický je podle nich i princip zavádění společných širokých oborových základů stejně jako slučování oborů typu M, L, H a E do jednoho společného oboru: „Má-li být výsledkem vzdělávání v oboru kvalifikovaný absolvent, je třeba požadavky na jeho konečnou kvalifikaci uplatňovat již od prvního ročníku vzdělávání. To by v takto koncipovaných oborech nebylo možné, nebo by to vedlo k dalším předčasným odchodům ze vzdělávání u těch žáků, na které by požadavky v začátku studia byly buď příliš náročné, nebo příliš jednoduché. Pro usnadnění odpovědné volby povolání a vhodného oboru vzdělání navrhujeme, aby se oborovými základy zabývaly základní školy v koncových ročnících vzdělávání, a jsme schopni jim k tomu poskytnout kapacity našich dílen a odborných učeben právě tak jako i personální kapacity, jak již v mnoha případech dlouhá léta činíme,“ zdůraznila na závěr učňovská zařízení.

Hodně nešťastné vyjádření

Ke kritice T. Zatloukala se přidalo i Sdružení soukromých škol Čech, Moravy a Slezska. Předseda této asociace Vladimír Kolder pro UN vyjádřil zklamání ze slov ústředního školního inspektora.

„Inspekce se o odbornou a praktickou část přípravy žáků příliš nezajímá, proto vyjadřujeme pochybnost o slovech ústředního školního inspektora o ustrnulé výuce a podporujeme otevřený dopis Sdružení učňovských zařízení. Nešťastné vyjádření dehonestuje práci neveřejných

zřizovatelů, velkých zaměstnavatelů, kteří nemalou část svých finančních prostředků investují do svých škol, snaží se nakupovat nejnovější stroje a další zařízení, aby se na nich mohli žáci v rámci odborného výcviku a praxi připravovat, a kteří vytvářejí podmínky, aby učitelé odborného výcviku a učitelé odborných předmětů mohli sledovat aktuální vývoj v dané profesní oblasti. A co se týče nastavení oborové struktury, inspekce by měla vědět, že v tuto chvíli funguje při MŠMT pracovní skupina, které se účastní i zástupci školských asociací a jejímž cílem je právě optimalizace oborových skupin. Vnímáme, že je třeba se v této otázce posunout, ale to neznamená, že by šlo o problém, který dnes negativně ovlivňuje kvalitu odborného školství,“ dodal V. Kolder.

Předseda Unie školských asociací Česha Jiří Zajíček pro UN označil slova ústředního školního inspektora týkající se odchodu absolventů mimo vystudovaný obor za ne zcela objektivní. „I na odborných školách jsme schopni dostatečně kvalitně připravit žáky tak, aby se uplatnili i v jiných profesích než těch, pro které se připravovali – i když to samozřejmě není náš prioritní cíl. Jsme si vědomi, že ne každý žák si dokáže ve čtrnácti patnácti letech zvolit takový obor, který ho bude opravdu bavit. Pokud se ale žáci později rozhodnou jinak a uplatní se na trhu práce, je to podle mě důkaz, že jsme je připravili dobře, že jsme jim předali základní všeobecné kompetence pro praktický život, které jim umožní získat kvalifikaci v úplně jiném oboru. Zkrátka naučili jsme je, aby se učili. Celoživotní vzdělávání je ostatně trend současnosti, jehož význam s nastupující digitalizací a zánikem a proměnami řady povolání poroste. Navíc změna profese záhy po absolvování školy není a priori špatně ani z finančního pohledu. Peníze z okna rozhodně nevyhazujeme, musíme se uvědomit, že dotýčný žák by pravděpodobně studoval v jiném oboru vzdělání za plus minus stejné státní prostředky,“ uvedl J. Zajíček.

A konečně své si v kauze řekla i Asociace vyšších odborných škol. Její předsedkyně Marcela Davidková Antořová v oficiálním stanovisku uvedla následující: „Váženy pane ústřední školní inspektore, zaznamenali jsme Vaše nedávné vyjádření o neefektivitě středoškolské výuky a také o ustrnulé a zakonzervované výuce. Většina vyšších odborných škol je institucionálně spojena se střední školou, s níž tvoří jeden právní subjekt. Známe výukové postupy a metody velké části středních škol, které však rozhodně nejsou konzervativní. Nemůžeme tak s Vaším vyjádřením souhlasit zejména proto, že naše zkušenost s absolventy středních škol je zcela opačná. Prokazují zpravidla velmi dobré znalosti, které získali při studiu na střední škole. Z toho důvodu považujeme Vaše vyjádření za velmi nešťastné a pro střední školy urážlivé.“

POZOR NA ZIMNÍ ÚNAVU

Neměli bychom se tvářit naivně optimisticky a očekávat, že aktuální situace ve školách přes zimu bude jednoduchá. Už zase vidíme, jak se zavírají třídy i školy. Místo toho, aby se učitelé mohli soustředit výlučně na učení a případné dohánění chybějící látky, což je dnes samo o sobě olbřímí úkol, řeší také testování, hygienu, karantény (suplování), roušky, oddělování dětí, dílčí výuku na dálku. Mají obavy, co bude, pokud se zase vše zvrtně.

Už dnes v řadě škol musejí vzhledem k onemocnění učitelů a ještě více kvůli karanténám velmi tvořivě improvizovat, což znamená pro všechny ve škole značný výdej sil. Jistě ještě víc do toho po roce intenzivní spolupráce na výuce vstupují rodiče svými požadavky a představami. A doba lockdownu způsobila, že mnozí rodiče se cítí jako renomovaní odborníci, takže přicházejí s více otázkami, kritikou, podněty i tvůrčími „nápady“ a požadavky. A na učitele je toho tak ještě o notný kus víc než v běžných dobách – nevím totiž o ničem, co by jim ubýlo. Navíc si nejsem jistý, že můžeme předpokládat, že by po letních prázdninách vstupovali do práce s nějakými výrazně většími rezervami sil.

Hůř může být, až to nejhorší skončí

Pokud si samotný učitel myslí, že dnes už je líp, a když zvládnul dobu nedávno minulou, že už ho nic horšího nečeká a hlavně nezaskočí, tak se může velmi mylit.

Nechme stranou samu zvýšenou zátěž dnešních stále nebo opět komplikovaných vnějších podmínek. Někdy na nás všechno špatné dopadne plnou silou teprve ve chvíli, když nepříznivá událost vcelku odezní, když je nejhorší za námi nebo když se s ní vyrovnáme. Takže učitel zvládnul více než roční distanční vyučování v relativně dobré kondici a teprve teď, když už se mohl vrátit víceméně k prezenční výuce, začínají na něj dopadat všechny nepříznivé následky minulého roku v plné síle. Bez předběžných varování těla i duše vyčerpal totiž všechny rezervy energie a teď nemá z čeho brát. I menší nesnáze pak mohou způsobit předtím nemyslitelné komplikace.

Pokud by opět došlo k výraznějšímu kolapsu, tak určitě budou všichni zdůrazňovat, jak už jsou učitelé mnohem lépe připraveni, že vše technicky zvládnou, a zapomeneme, že je to stejně bude stát podstatně víc sil, které ale nebudou

mít k dispozici. Kdyby se mělo zase vážně mluvit o lockdownu, očekávám ještě větší psychické problémy na straně učitelů (i dětí), než s jakými se setkáváme dnes. V současnosti je proto důležitá permanentní a intenzivní prevence, tedy i v situaci, kdy je ještě relativně dobře a my už máme dílčí zkušenosti, takže jsme o něco klidnější.

Programově hledat pozitivní zážitky

Jsem přesvědčený, že mírné přehánění množství spánku, odpočinku, pohybu venku v přírodě (stačí i chůze), systematický přísun vitamínů, nejlépe v přírodní podobě, nejsou vůbec na škodu. Myslím, že bychom se nějakou dobu měli obejít bez depresivních a katastrofických reflexí současného života nabízených sdělovacími prostředky, mnohem víc bychom se měli věnovat humoristickým knihám, filmovým komediím, zkrátka pozitivním zážitkům, které jsou možné.

Měli bychom napsat příbuzným a známým, víc bychom si s nimi měli telefonovat. Přestože i dnes chceme mít všechny události co nejpěknější a nejbohatší (Velikonoce, oslavy narozenin...), měli bychom se víc soustředit na potěšení z nich a zmírnit stres, který s nimi bývá také spojený. Existuje výzkumy poznatek, že právě tyto leckdy drobné zážitky zvyšují aktuální pozitivnost prožívání smyslu života. Leckdy jim však musíme jít trochu na proti a být sami aktivní. Každý učitel by měl alespoň částečně vědět, co právě jemu pomáhá, a víc vyhledávat příležitosti v tomto směru. Od veřejnosti očekávám, že bude uznalá a některé případné ataky na školu i učitele odloží na později.

Lepší mírný hypochondr než hrdina

My nad některými běžnými a vlastně léty prověřenými doporučeními máváme rukama. To není nic nového, to dávno známe, to všechno děláme (ve skutečnosti jen občas, nebo dokonce výjimečně), a stejně to neúčinkuje, my

bychom potřebovali něco zásadnějšího, opravdu účinného. Jenže právě důsledné naplňování chronicky známých a jednoduchých doporučení vytváří účinný základ „boje“ proti únavě, neřkuli vyhoření. Bohužel některé používané prostředky, které vypadají také účinně (alkohol, farmaka), jsou sice také jednoduché, ale velmi zrádné, při nadměrném a dlouhodobém používání škodlivé a neperspektivní. Přehánět bychom to neměli ani s množstvím šálků kávy.

V zimní době bychom měli být k sobě co nejcitlivější a reagovat i na mírné známky únavy. V této chvíli je lepší mírný hypochondr než hrdina. Neznamená to, že „hypochondr“ nejde do školy, když má trochu rýmu a zakašle, ale okamžitě se vůči sobě i okolí začne chovat, jako kdyby nemocný byl. Běžná preventivní opatření neublíží, ani když je ve skutečnosti použijeme zbytečně.

Síla přátelských vztahů

Vedení školy by mělo dbát na co nejlepší vztahy ve škole a všichni učitelé by k nim měli přispívat. Chodit do práce a těšit se na kolegy dodává síly a pomáhá překonat leckteré školní i životní trable. Je fakt, že klima školy se nepředělá ze dne na den. Na některé škole cítíte přátelské vztahy mezi učiteli i mezi žáky a učiteli velmi rychle.

Důležitá je příležitost, aby spolu učitelé mohli neformálně mluvit i po vyučování – já vím, že ve škole se nesmí pít alkohol, chlebičkům a dortíkům může trochu bránit obava o postavu, ale při všech těchto ingrediencích se lépe povídá. Je na vedení, aby v žádném segmentu nedovolilo překročit míru, ale občasná posezení vidím pozitivně. Víím, že při podobných sedánkách je asi trochu větší riziko nákazy covidem, přesto bych dal přednost podpoře sociálních vztahů. A když by to nešlo, tak alespoň posezení nad kávou ve třech, čtyřech lidech.

Ono se asi nesluší použít v odborném zamyšlení slovo „drbat“, ale jsem přesvědčený, že jde o dobrou formu psychohygieny. A neměli bychom zapomenout na hojnou chválu, pozitivní zpětnou vazbu. Úsměvy při setkáních s kolegy i žáky lze pokládat za samozřejmé.

Václav Martin,
dětský psycholog

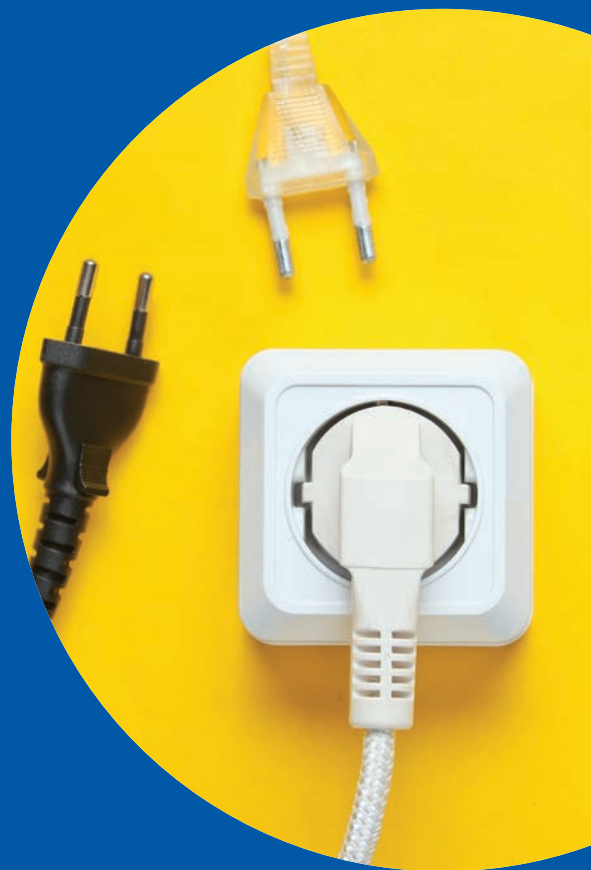

JAK RYCHLE SE
ROZKLÁDAJÍ ODPADKY?

KOLIK ENERGIE UŠETŘÍ
DOMÁCNOST PŘI PRANÍ NA
ÚSPORNÉ CYKLY?

JAKOU CESTU VODA URAZÍ PŘED
SPUŠTĚNÍM KOHOUTKU A CO JI ČEKÁ
PO OPUŠTĚNÍ UMYVADLA?

**ZJISTÍTE SE SVÝMI ŽÁKY V MATERIÁLECH
PRO VÝUKU EKOLOGICKÝCH NÁVYKŮ
OD SPOLEČNOSTI**

STAHUJTE NA LINKU:

<https://cz.pg.com/skolni-materialy-pro-ekologickou-vyuku/>

VE JMÉNU ECA

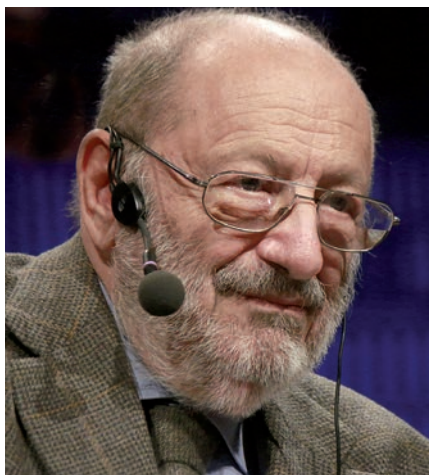
Slavný italský spisovatel a akademik v zrcadle českých diplomek i bakalářek

Jen těžko bychom hledali nějakou další obdobnou osobnost mezinárodního věhlasu, jež měla (a stále ještě má) tak velkou popularitu u široké veřejnosti coby akademik, než Umberta Eca. Ba co víc, lidé ho mají zakódovaného jako autora, jenž dokáže svými bestsellery nejen poučit, ale i pobavit.

Zvláště pak pro studenty vysokých škol, minimálně humanitních oborů, je ikonou, již prakticky nemohou přehlédnout. A to nejenom proto, že Eco byl na poli sociálních nauk výraznou interdisciplinární postavou, ale rovněž z toho důvodu, že mimo jiné uveřejnil knihu, jejíž sám název nenechává nikoho na pochybách, k čemu že je tato publikace dobrá: *Jak napsat diplomovou práci* (*Come si fa una tesi di laurea*, 1977). Přestože v češtině vyšla až v roce 1997, stala se okamžitě vítanou pomůckou při tvorbě vlastní absolventské práce.

Bylo tomu jednak proto, že základní principy v ní popsané budou při psaní diplomky vždy využitelné, jednak z toho důvodu, že tehdy jsme se nacházeli teprve na prahu digitálního věku. Je tedy pochopitelné, že postupy práce s informacemi standardní před bezmála půlstoletím jsou dnes již do jisté míry zastaralé a že studenti v různých internetových příspěvcích na to opakovaně upozorňují. (V této souvislosti mi nedá nepoznamenat, že by bylo bývalo dobré, kdyby Eco, jenž upravoval i některé své slavné beletristické texty dlouho po jejich prvním zveřejnění, zaktualizoval zejména tuto svou tak užitečnou knihu.)

Přesto převažují kladná ohodnocení, jako třeba toto: „Vážně mi to pomohlo. Dočetl jsem knihu a pustil se do reflexe svého dosavadního směřování stran diplomové práce a přehodnotil trochu systém práce. Nemám totiž tu možnost komentovat s nikým z fakulty. Každý prostě nepotká lidi, kteří mu jsou na fakultě schopní poskytnout potřebné informace stran procesu tvorby diplomové práce. Když k tomu připočtu ne zcela vhodný výběr učitele, tak potom už je to skoro průšvih, jako se to stalo mně!“ Anebo jiný anonymní příspěvek: „Škoda, že se v knížce vyskytuje hodně částí, které už nejsou nadčasové, jinak bych hned dala plný počet hvězdiček. Ale docela mi otevřela oči, co se výběru tématu mé bakalářské práce týče a vlastně i jejího samotného účelu. A bylo hrozně zajímavé číst a uvědomovat si, jak to měli studenti před pár desítkami let při psaní takovýchto prací na psacím stroji o hodně těžší než teď.“

Umberto Eco (5. 1. 1932 – 19. 2. 2016)

A protože dnešní technologie umožňují i bezproblémový dálkový přístup k publikacím nejrůznějšího druhu, včetně absolventských prací, napadlo nás představit či reflektovat (alespoň částečně) Ecovo dílo u příležitosti géniových nedožitých devadesátin prostřednictvím právě absolventských, tedy diplomových, ale i bakalářských prací českých, moravských či slezských studentů. Tedy trochu nahlédnout do některých z těch textů, které jsme v příslušných databázích našli.

Frčí i na Karlovce

Nakonec se mi těchto kvalifikačních prací podařilo dát dohromady bezmála dvě desítky (v jednom případě je dané téma jak předmětem bakalářské, tak následné práce diplomové), přičemž se svými devíti pracemi jednoznačně převažuje brněnská Masarykova univerzita, respektive ve všech těchto případech její Filozofická fakulta. S pěti absolventskými výtvy následuje pražská Univerzita Karlova, zbytek pak připadá na univerzity Jihočeskou, Západočeskou a Slezskou.

Takže je zjevné, že Eco není na Univerzitě Karlově žádné akademické tabu. Proč by proboha měl být? Tázete se možná mnozí. Narážím totiž na událost, k níž došlo před devíti lety. Tehdy Filozofická fakulta UK podala návrh na udělení čestného doktorátu profesorovi Ecovi (jímž se stal ve

svých devětatřiceti na Boloňské univerzitě a obdrževšímu za celý svůj život asi 30 čestných doktorátů), a to vedení dané univerzity. Nejprve však o daném návrhu tajně hlasovalo 46 přítomných členů její vědecké rady – 21 bylo proti, 16 naopak pro, 9 se zdrželo.

Když pak byli akademici naši nejstarší a největší alma mater dotazováni, proč panoval tak velký nesouhlas s tím Ecovi titul *doctor honoris causa* udělit, odpověděli, že jedním z nepsaných pravidel pro tuto graduaci je také existence nějakého vztahu toho kterého kandidáta k UK. A to případ Eco prý nebyl. (Otázkou je, jak ho měl ale získat. Stalo se snad třeba, že by ho UK někdy v minulosti pozvala, aby na této nejstarší středoevropské univerzitě vystoupil se svou přednáškou?) Budiž. Tragikomické ale je, co se objevilo v jednom interním textu poskytnutém oněm hlasujícím: Eco je dramatik (hry nepsal!) a není „osobností vědeckou s interdisciplinárním přesahem“ (když ne právě on, kdo už pak proboha jiný?). Navíc to má zároveň tedy znamenat, že špičkový odborník specializující se „jen“ na jednu disciplínu si titul *Dr.h.c.* také nezaslouží? Někteří z akademiků se ale nechali též slyšet, že zřejmě ještě důležitější roli při jejich rozhodování sehrálo to, že Eco asi deset let předtím vůbec nereagoval na záměr hlavního města Prahy, ale i UK udělit mu medaili Karla IV.

Ať tak či onak, postoj vědecké rady UK má v případě udělování této čestné vědecké hodnosti stejně jen doporučující charakter. Protože tím, kdo nakonec o jejím

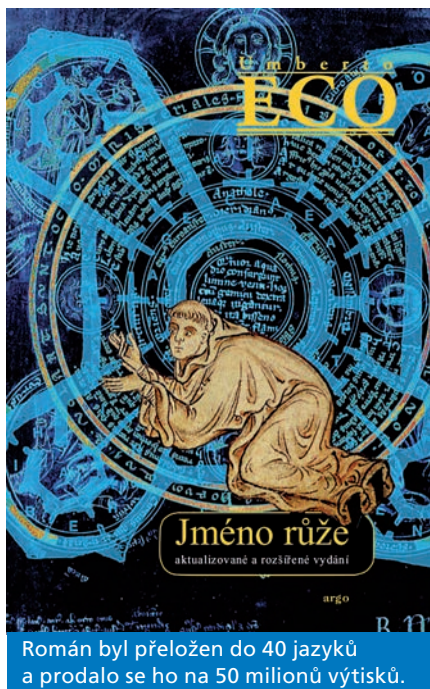
Praha: Votobia, 1997

udělení skutečně rozhoduje, je rektor. A v této funkci tehdy byl profesor Václav Hampl.

Ale zpět k oněm ecovským kvalifikačním pracím. Na těchto diplomkách a bakalářkách (prakticky přesně půl na půl) mě při zběžném náhledu nejvíce překvapilo to, proč se Ecovi, této jedné z významných postav zasvěcených analýz světa médií a zakladateli Katedry komunikace na Univerzitě v San Marinu (1988), nijak podstatně nevěnovaly fakulty či katedry primárně zaměřené právě na takzvanou masovou komunikaci. Sice v jednom případě šlo o diplomovou práci studentky Fakulty humanitních studií UK studijního programu *Mediální a komunikační studia*, ovšem s poněkud oborově atypickým, byť zajímavým tématem: labyrint, tedy bludiště.

Na papíře, na plátně i na prknech

Umberto Eco se bezpochyby nejvíce proslavil hned prvním ze svých celkem sedmi románů, a to středověkou detektivkou *Jméno růže* (*Il nome della rosa*, 1980, český poprvé 1985). Bylo mu tehdy osmačtyřicet a měl už za sebou zářnou akademickou kariéru. Poté, co se v devětadvaceti habilitoval jako docent estetiky, začal se věnovat pedagogické činnosti. Následně se stal docentem vizuální komunikace. A postupně se vypracoval na mezinárodně uznávanou autoritu v oblasti sémiotiky či sémiologie,

Román byl přeložen do 40 jazyků a prodalo se ho na 50 milionů výtisků.

spektování své pravdy, což Eco v románu komentoval příběhem fra Dolcina a odkazem na násilí ve službách konkrétní ideologie," píše pro Ústav hudební vědy Filozofické fakulty MU Anna Oravová ve své diplomové práci *Adaptace „Jméno růže“ – román Umberta Eca* (2013) a pokračuje: „Celý příběh je pak vnímán jako

Divák, který knihu nečetl, se z filmu nedozví, proč dílo nese název *Jméno růže*.

tedy nauky o znacích. A jakkoliv ho teoretizování ve vztahu k interpretaci různých sdělení, a to zejména literárních textů, zjevně intelektuálně uspokojovalo, rozhodl se své poznatky a názory uplatnit i v praxi. Proč nezkusit podle vypořizovaných principů napsat vlastní román?

„Román byl psán v průběhu sedmdesátých let, kdy v Itálii kulminovaly útoky teroristických skupin, volících násilné prostředky, aby přivedly společnost k re-

produkt postmoderní literární kultury a zdůrazňovány jsou převážně jeho formální znaky – záliba v citátech, aluzích a v přepisování cizích hlasů. Rovněž žánrová hybridnost, míšení vysokých (např. biblická apokalypsa) a lidových či masových (např. detektivní román) narativních vzorců. Toto míšení je však v románové praxi běžné minimálně od časů Balzaca nebo Viktora Huga. Méně se hovoří o tematických konstantách Ecova díla. Detektivka a historický román nejsou jedinými

narativními paradigmaty, na něž se Eco odvolává. Můžeme vystopovat rovněž odkazy na román gotický (uzavřené prostory kláštera, labyrint) a román iniciační (trojí návštěva labyrintu, jenž je uspořádán jako mapa světa a zároveň je obrazem lidského poznání, potenciálně nekonečného). V dialogických partiích pak byly bohatě využity rozmanité formy traktátové literatury (politické, filozofické, estetické, mystické) a také žánr kroniky. Eco dokonce neváhá začlenit excerpta z textů dobových (např. příručku inkviziční praxe Bernarda Guidona), v důsledku čehož se jeho román stává do jisté míry opřeným o pramennou základnu, a tedy bohatým pojednáním o středověkých dějinách.“

Avšak autorka, jak název její diplomky ostatně napovídá, se nezaměřila jen na věcnou analýzu daného románu, ale pustila se i do jeho podrobného popisného srovnávání, a to jednak se slavnou stejnojmennou koprodukcí (Itálie, Francie, SRN) filmovou adaptací z roku 1986, již režíroval Francouz Jean-Jacques Annaud, jednak s dramatisací Clause Frankla v inscenační úpravě Ladislava Stýbla a režiséra Petra Kracíka (2011) v Městském divadle Brno. A zatímco film dodnes diváci obdivují a kritici opěvují, divadelní adaptace naopak u obou domácích auditorií moc neuspěla.

Hodnocením žádného z těchto děl se ale autorka, jak zdůrazňuje, pokud možno vůbec nechce nezabývat, snaží se jim však porozumět: „Je pochopitelné, že se filmová adaptace věnuje zejména postavám jednajícím, nikoliv duševnímu rozjímání hrdinů. Mnichů je však oproti literární předloze méně," poznamenává a dodává: „Absence některých postav však neubírá kvalit příběhu. Rovněž chronologie některých událostí neodpovídá knižní předloze, zato podporuje plynutí příběhu. Prostředí působí velmi realisticky, což dokresluje syrovost středověké společnosti." K dramatu pak podotýká: „Děj je zde značně zhuštěn, nicméně se tvůrcům podařilo zájem vyzdvihnout v příběhu nejdůležitější vztahové linie a události.“

Epidemie interpretace

Eco však nebyl nadšen ani z oné dnes již kultovní filmové adaptace v hlavní roli se Seanem Connerym. Dokonce pak odmítl dát jakýkoliv souhlas se zfilmováním některého ze svých dalších děl. „Film je jiné dílo a pro autora je smutné, když čtenáři znají hrdiny dříve z plátna," uvedl, avšak na sklonku života přece jenom začal měnit názor: „Ale nedávno jsem potkal producentku, která zná *Foulcaultovo kyvadlo* nazpaměť. Přesvědčila mě, že tu knihu miluje víc než já. Možná, že jí dovolím ji natočit.“

A to je skutečně co říct, protože právě *Foulcaultovo kyvadlo* (*Il pendolo di Foucault*, 1988) Eco považoval vždy za své nejpovedenější literární dílo. Jeho námětem je odhalování údajného rozsáhlého spik- ▶

Jméno růže (Il nome della rosa, 1986)

Foucaultovo kyvadlo v budově Střední školy Galileiho Galilea v Sieně

► nutí osnované po dva tisíce let různými tajnými společnostmi s cílem mocensky ovládnout svět, a to za pomoci okultních nauk. Vskutku brilantním efektem daného díla je to, že autor čtenáře udržuje v neustálé nejistotě, zda jde o konspiraci reálnou, nebo zcela fiktivní, respektive uměle vykonstruovanou na základě bezbřehé interpretace různorodých poznatků a postřehů. Kniha je tak zároveň nabitá rozsáhlým množstvím rozmanitých informací a odkazů kulturního a historického charakteru.

„Důležité je, že jakmile čtenář jednou strategii odkazování odhalí, může záměrně odkazy vyhledávat. Rozpoznání odkazu ale bude vždy závislé na šíři čtenářova kulturního rozhledu. Některé odkazy odhalí čtenář snadno, některé možná nikdy, a některé znalosti mu dokonce umožní nalézat i taková spojení, která autor do textu záměrně nevkládá,“ sděluje Klára Blažková ve své diplomové práci, obhájené v roce 2017 na Katedře české literatury Pedagogické fakulty UK a nazvané *Mezi literárními rovinami (próza Umberta Eca a Dana Browna)*, a pokračuje: „Strategie odkazování je tedy jedním ze základních prostředků, které stimulují čtenářovy interpretační schopnosti a zároveň mu umožňují i jistou interpretační volnost.“

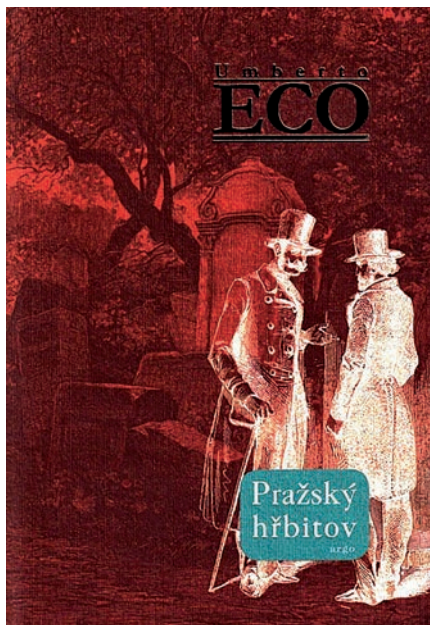
Co si o takzvaných konspiračních teoriích myslel sám Eco, autorka ilustruje prostřednictvím citace jeho vlastního tvrzení: „Kultura a politika naší doby je nemocná. Napsal jsem *Foucaultovo kyvadlo*, abych na tu nemoc upozornil. Teologii, politiku, psychologii, zkrátka všechno zasáhl virus interpretace. Jméno té nemoci je syndrom podezírání. Jejím nástrojem je ‚zalogie‘ přesvědčení, že za jednou skutečností se skrývá druhá, ještě složitější, a za ní další a tak dále až do nekonečna.“

Pokud jde o samotné srovnání Ecova díla s tvorbou amerického spisovatele Dana Browna, respektive s jeho prvním bestsellerem *Šifra mistra Leonarda* (*The Da*

Vinci Code, 2003), jehož příběh vychází z historické fiktivní spekulace, že až do dnešních dnů žijí potomci Ježíše Krista, K. Blažková k tomu píše: „Při podrobnějším srovnání *Foucaultova kyvadla* s *Šifrou mistra Leonarda* byl patrný rozdíl mezi těmito romány ve všech bodech analýzy. Ve *Foucaultově kyvadle* byla struktura vyprávění složitější. Postavy byly psychologicky propracované a popis prostoru byl funkční. I kompozice díla korespondovala s obsahem knihy a podílela se na utváření významu jednotlivých podkapitol. Rozmanité intertextové narážky mohly proměňovat význam textu, a tak se lišily od narážek v *Šifře mistra Leonarda*, které význam sdělení neproměňovaly.“

Obraz nepřítele

Sám Eco se nijak netajil tím, že Browna doslova nesnáší: „Je to intrikán, který šíří nepravdivé informace a obohacuje se odpadovým materiálem,“ nechal se v roce 2006 slyšet v italském deníku *La Repubblica*. Pro *The Jerusalem Post* pak o rok později zase zaperlil bonmotem:

Wikimedia Commons

„Vynalezl jsem Dana Browna. Je jednou z groteskních postav mého románu, která bere spoustu okultního materiálu vážně.“

V odporu proti Brownovu thrilleru tak Eco stanul po boku katolické církve, jež se vůči němu též ostře vymezila. Avšak z teologických důvodů to rozhodně nečinil. Od křesťanství se totiž už v mládí odloučil, byť do svých zhruba dvaceti, než se přiklonil k ateistické levici, byl jeho horlivým stoupencem.

Ecův otec Giulio měl dvanáct sourozenců, přičemž jeho otec knihtiskař a knihvazač, ač socialista, byl odkázán na podporu jakéhosi katolického společenství. Tento Umbertoův dědeček byl prvním nositelem rodinného příjmení, jehož původ jakoby předznamenal vnukovu pozdější proslulost v oblasti sémiotiky. Byl totiž nalezcem, jenž dostal jméno odvozené od latinského *darovaný nebem* (*Ex Coelo Oblatus*). Avšak Giulio, hlavní účetní železáren v severoitalské Alessandrii, kde se narodili a své dětství prožili oba jeho potomci (Umberto a o tři roky mladší Emilia), se dokázal postarat o to, aby v žádném materiálním nedostatku jako on nevyrostali.

Umberto navštěvoval salesiánskou školu, stal se členem kapucinského klubu mládeže a pak během studií literatury a filozofie na Turínské univerzitě (původně chtěl ale studovat teologii) se dokonce dostal do čela národního studentského katolického hnutí.

Za téma své absolventské práce si vybral Tomáše Akvinského (1225–1274), tedy předního středověkého scholastického teologa a filozofa. Ale právě někdy během té doby svou víru opustil, a to navždy, což později glosoval ironickou poznámkou: „Dá se říci, že mě Tomáš Akvinský zázračně uzdravil z víry.“

Ovšem svět křesťanství, scholastiky, mystiky, ale i okultismu a konspiračních teorií Eco fascinovat neprestal nikdy. To se literárně znovu projevilo i v jeho dalším bestselleru, jenž zejména pro naše, přestože se daný příběh u nás neodehrává, nazval opravdu přitažlivě: *Pražský hřbitov* (*Il cimitero di Praga*, 2010). Tentokrát se zaměřil jen na jedinou spikleneckou smyšlenku, a to na údajný židovský plán na ovládnutí světa.

Mimo jiné o tomto díle pojednává ve své bakalářské práci *Téma falza v díle Umberta Eca: Foucaultovo kyvadlo, Baudolino a Pražský hřbitov* (Ústav románských studií, FF UK, 2013) Lucie Doležal Nováková: „Eco říká, že je důležité mít nepřítele nejen proto, abychom si definovali svou vlastní identitu, ale také proto, abychom si vytvořili překážku, na jejímž základě bychom měřili náš hodnotový systém a ve střetu s ním bychom dokázali hodnotu jednotlivce. A tudíž, pokud tu nepřítel

není, je třeba si ho vytvořit.“ Platí to ale přiy i v širším měřítku: „Eco dále mluví o nemožnosti nastavit stálou mírovou situaci, protože by to v národech vyvolalo chaos, kdežto válka s jasným nepřitelem národy sjednocuje, a abychom se vyhnuli chaosu, je třeba si nepřitele neustále „hýčkat.““ A to se pak podle autorky týká i současnosti: „Tak se tedy dostaneme do situace dneška, kdy sice jako Evropa žijeme již neobvyklého půl století v míru a tak svou nenávist obracíme ke slabším a zranitelnějším. Obracíme se tedy k dávajícímu modelu a vybíráme si cizince jako nepřitele par excellence. Ať už je jím v celoevropském i americkém prostředí muslim, Afričan či uprchlík z jiné části světa.“

Věčný fašismus

Tento náhled autorky zjevně koresponduje s Ecovými dlouhodobě prezentovanými názory, a to jak prostřednictvím jeho vlastních textů, tak v rozhovorech poskytnutých médiím. Vyslovil se v tomto duchu i v interview pro Českou televizi uskutečněném v září 2015, kde jako fakt konstatuje, že kvůli současné migraci se Evropa stane „barevným“ kontinentem: „Před několika týdny došlo v této souvislosti k zásadní změně. Existoval dojem, že Evropa tváří v tvář této krizi nechápe, co

Opera nazionale Balilla

se děje. Nedokáže to přijmout. A pak se najednou všechno změnilo. Tady je třeba vzít v potaz politického génia Angely Merkelové, která se ukázala jako velká státnice. Evropa objevuje solidaritu. Dokonce se změnil tradiční obraz Němce, kterého si lidé často představovali pořád v uniformě SS. Nebo obraz Rakušana, který hlavně pro nás Italy symbolizoval nepřitele. A teď se z nich stali najednou dobrovolníci, kteří pomáhají uprchlíkům. Je to epochální změna, která se zblízka dotýká i vašich zemí, jež se snaží tomuto fenoménu ubránit. Ale dřív nebo později budou muset přijmout stav věcí.“

Ale stejně jako u Ecova odklonu od náboženského náhledu na svět, tak i v případě jeho politického přesvědčení došlo k zásadnímu obratu. Eco se totiž nikdy netajil

tím, že v dětství byl pod vlivem okolního prostředí a dobové politické situace nadšeným příznivcem italského fašistického vůdce Benita Mussoliniho (1883–1945), který v době Umbertova narození byl již deset let u moci. Umberto se tak ještě jako malý stal členem Národního mládežnického díla (Opera nazionale Balilla), takové italské obdoby nechvalně známé německé organizace Hitlerjugend, ovšem pro děti nižšího věku. V deseti pak vyhrál první cenu v literární soutěži určené mladým fašistům. A když Mussolini zemřel, tehdy třináctiletý Umberto smrt milovaného Duceho dle vlastních slov oplakával. Po válce však pochopil, co byl Mussolini ve skutečnosti zač, a hlavně co znamená fašismus. Už navždy se proto stal jeho zapřísažným odpůrcem. Dané téma se tak průběžně objevovalo v jeho glosátorské, esejistické a s posledním románem, nazvaným *Nulté číslo* (*Numero zero*, 2015), i v beletristické tvorbě.

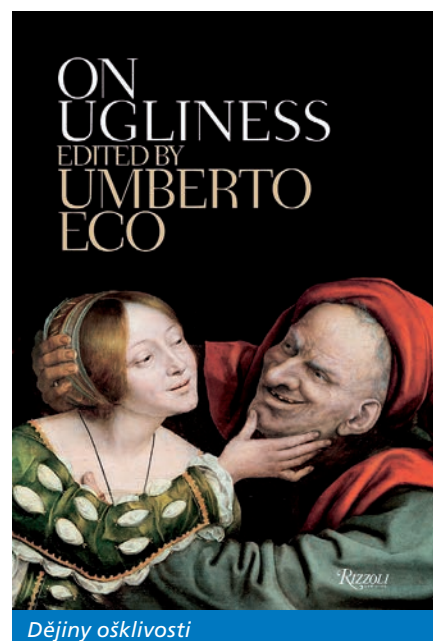
Nejnámějším v dané věci je však jeho esej *Věčný fašismus* (*Ur-Fascismo*, 1995), v němž podal výčet nejrozumnějších znaků dané ideologie, jako například kult tradice, odmítání modernismu, iracionalismus („myšlení znamená zbabělost“) nebo nesusouhlas s jinakostí. A právě v tomto bodě lze spatřovat základ Ecova pozitivního vztahu k masové migraci: „Věčný fašismus roste a získává přívržence tím, že využívá přirozený strach z cizího. První hesla fašistického nebo proto-fašistického hnutí míří proti vetřelcům. Věčný fašismus je tedy už ze své definice rasistický.“

Prekvapuje mě proto ve světle právě uvedeného, že i ti intelektuálové, kteří rozhodně nejsou nakloněni současnému exodu blízkovýchodních a afrických národů do Evropy a v žádném případě by odpor proti masové migraci nespojovali s něčím tak hrozným, jako je fašismus, Eca nekriticky obdivují nejen jako beletristu, ale i coby myslitele...

Bez ošklivého není krásné

Jak již víme, Eco započal svoji akademickou kariéru nejprve na poli estetiky. A o dané téma neztratil zájem ani tehdy, když se těžiště jeho bádání přesunulo do oblasti sémiotiky a masových médií. Do širokého povědomí veřejnosti pak otázky estetiky poutavou formou dostal prostřednictvím především tří vynikajících a čtivých knih.

Nejprve v publikaci *Umění a krása ve středověké estetice* (*Arte e bellezza nell'estetica medievale*, 1987), kde čtenářům načrtává přehled estetického myšlení od 6. do 15. století, a to zejména na příkladech nejuznávanějších dobových autorit, především Agustina, samozřejmě jím obzvlášť již dobře prozkoumaného Tomáše Akvinského nebo Danta Alighieriho. Takže nejde o vnímání estetiky jen pod optikou tehdejších umělců, ale středověkou kulturu zde Eco prezentuje i z pohledu teologů, mystiků, přírodozpytců či sbě-

Dějiny ošklivosti

ratelů. Dodnes tak jde o neocenitelnou publikaci pro každého, kdo se chce přiblížit středověkému nazírání na svět, jež je dnes často až příliš zjednodušováno nebo i vulgarizováno. A zároveň si tak čtenář může uvědomit, jak je chybné a zavádějící současná společenská kritéria automaticky aplikovat na doby minulé. Eco, a to nejen díky této publikaci, bývá také označován za medievalistu, tedy odborníka na středověk. Jeho zájem o estetiku však měl daleko širší časový záběr.

Patrné je to zejména z jeho pozdější knihy *Dějiny krásy* (*Storia della bellezza*, 2004), v níž nám autor přibližuje rozmanité představy Evropanů o kráse od starého Řecka až podnes, a to zejména v podobě uměleckých děl. Autor v úvodu zdůrazňuje, že sice nejde o žádné dějiny umění, proč ale krásu demonstruje takřka výhradně právě na umění výtvarném? „Je to proto, že právě výtvarní umělci, básníci či romanopisci nám v průběhu staletí vyprávěli o tom, co považovali za krásné, a zanechali nám svá svědectví. Zemědělci, zedníci, pekaři nebo krejčí vytvářeli věci, které snad také považovali za krásné, ale dochovalo se z nich jen málo (nádoba, přístřešek pro domácí zvířata, oděv); především však nikdy nenapsali nic o tom, zda a proč tyto předměty považovali za krásné, ani se nám nesnažili vysvětlit, co pro ně představovalo přirozenou krásu,“ vysvětluje Eco.

Už v *Dějinách krásy* věnuje Eco samostatnou kapitolu také ošklivosti, již považuje pro vnímání krásy za nezbytnou. Dané téma pak rozvinul do samostatné knihy, kterou jednoduše nazval *Dějiny ošklivosti* (*Storia della bruttezza*, 2007). A přestože bakalářská práce Kamily Šmídkové *Fenomen ošklivosti v současné populární kultuře* (Seminář estetiky, FF MU, 2017) není výhradně zaměřena na Eca, přirozeně dané dílo hraje v jejím textu podstatnou, ba přímo klíčovou roli: „Přestože všichni

► umíme subjektivně rozlišit, co je pro nás ošklivé, samotná definice ošklivosti je problematická. Umberto Eco v *Dějínách ošklivosti* podotýká, že zatímco umělci a filozofové v každém století nechali definici krásy, díky čemuž bylo možné rekonstruovat dějiny estetických idejí napříč staletími, s ošklivostí tomu bylo jinak. „Ošklivost byla většinou definována v protikladu ke kráse, ale téměř nikdy se jí nevěnovala rozsáhlá pojednání, nýbrž jen stručné, okrajové zmínky.“

Porozumění jen v kontextu

Nejvíce daných absolventských prací je očekávaně zaměřeno na sémiotiku a problematiku interpretace.

„Přímo do centra dění ve vědeckých kruzích vstoupil Eco vydáním své knihy *The Open Work* (*Otevřené dílo*, 1962) na počátku šedesátých let. Jedná se o Ecovu první knihu, jejímž hlavním tématem je sémiotika a která vzešla mj. z Ecova zájmu o estetiku, teorii informace, literaturu. *The Open Work* především přichází s konceptem ‚otevřenosti‘ uměleckého díla a s tím souvisejícím problémem mnohoznačnosti uměleckých děl a zdůrazněním aktivní role čtenáře při interpretaci. Tato kniha je jedním velkým pojednáním o moderní estetice a zároveň vynikajícím úvodem do Ecova myšlení,“ informuje Hana Vaněčková ve své bakalářské práci *Teorie interpretace Umberta Eca* (Ústav estetiky a dějin umění, FF JU, 2010) a dále vysvětluje princip takzvaného otevřeného díla: „Za otevřené dílo považuje Eco jakoukoliv entitu spadající do oblasti umění – umělecké dílo, artefakt, etc. Ve své prvotní koncepci otevřeného díla Eco rozlišuje několik druhů otevřenosti. Samozřejmě existuje idea uzavřenosti uměleckého díla

a otevřenosti jeho interpretace v konvenčním slova smyslu. Na této nejbanálnější úrovni je uzavřenost, resp. úplnost, chápána jako výsledek produkce autora, jako produkt, od kterého autor očekává přijetí v mezích záměru, s jakým dílo tvořil. Otevřeným se pak dílo stává (a v tomto smyslu se týká naprosto všech děl) ve smyslu produkce více interpretací z důvodu individuality recepcí jednotlivých čtenářů.“

Později pak Eco svůj koncept ještě upřesňuje, což autorka přibližuje následovně: „Hlavní rozdíl mezi otevřeným a uzavřeným dílem je v možnosti, jakou poskytuje pro chybnou interpretaci. V otevřeném textu není možná nekonečná interpretovatelnost. Jistým pravidlem je, že interpretace nemůže být správná, pokud není potvrzena výsledky interpretací dalších částí textu případně textu celého. Právě naprosto jednoznačně naplánované uzavřené texty však umožňují jakoukoli interpretaci, protože toto pravidlo zde chybí.“

Do povědomí širší veřejnosti se však Eco v oblasti sémiotiky dostal zejména svým dílem *Skeptikové a těšitelé* (*Apocalittici e integrati*, 1964). To si za základ své diplomové práce *Svět kýče a možnosti Ecovy sémiotiky masové komunikace* (Katedra elektronické kultury a sémiotiky, FHS UK, 2018) vzala Anna Sedláková:

„Podle přístupu k masové kultuře a kýči Eco rozděluje teoretiky na ‚skeptiky a těšitele‘. Skeptikové odsuzují masovou kulturu jako antikulturu, optimističtí těšitelé se na druhé straně z masové kultury radují jako z kultury pro všechny bez rozdílu,“ přibližuje autorka a dále vysvětluje: „Skeptikové vyčítají masové kultuře mnohé. Třeba to, že umění už není vnímáno analyticky,

Milano: Bompiani, 1964

ale *en bloc* jako něco, co je správné konzumovat, protože trh nám to předkládá, předem nás upozorňuje, že je to tak v pořádku, a zbavuje nás povinností zaujímat postoje a soudit. Masmédia chtějí vyhovět danému vkusu a nesnaží se o změnu senzibility, plní jakousi konzervační funkci a v důsledku podporují pasivní a nekritický pohled na svět. Však také vyžadují pouze povrchní pozornost, na rozdíl od estetických zážitků, ke kterým se dá proniknout jedině skrze bedlivou pozornost.

Takové odsouzení je ale podle Eca neproduktivní, protože konzumenta povyšuje na fetiš a konzumovaný předmět rovněž, tentokrát fetiš neanalyzovatelný. Postoje v rovině masového konzumu jsou ve skutečnosti mnohem diferencovanější, než se domnívá radikálně negativní kritika.

Jedni masovou kulturu úporně odmítají, druzí nekriticky přijímají. Eco se snaží oponovat především skeptikům. Zřejmě proto, že jejich hlas byl ve své době výraznější a vlivnější, a pokládá řečnickou otázku: „Je tento svět pouze pro nadlidi, nebo by to mohl být taky svět pro člověka? [...] Kulturní průmysl neznamená pohodlnou možnost vybrat si ze dvou na sobě nezávislých rovin, z nichž jedna je masová komunikace druhá aristokratické vypracování, které ji předchází a není jí ovlivněno. O kultuře se nedá uvažovat jako o něčem, co by se mělo členit podle požadavků Ducha nedotčeného existencí masové kultury.“ Masmédia bývají souzena tak, že jejich mechanismus a výsledky se poměřují modelem renesančního člověka, který už neexistuje, a to nejenom díky existenci masmédií, ale i jevů, které příchod masmédií umožnily.“

Archiv autora

Eco měl zhruba 50 tisíc knih, z toho 1200 vzácných starých tisků.

... Hana Gruntová Kolingerová, Otakar Ďurďa, Institut evaluací a sociálních analýz
(hana.gruntova@inesan.eu)

ROLE ICT V KOMUNIKACI ŠKOLY SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI

V komunikaci základních škol jsou významnou skupinou zákonní zástupci žáků, typicky rodiče. Zákonní zástupci mají právo být srozumitelně a včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka a měly by jim být dobře dostupné také další informace týkající se školních záležitostí jejich dítěte.

Proto je velice důležité, jakým způsobem škola nastaví komunikaci právě se zákonnými zástupci. Dobře nastavená komunikace usnadňuje spolupráci školy, zákonných zástupců i žáků a vytváří podmínky pro vzdělávací proces. Řada škol si tuto skutečnost dobře uvědomuje a usiluje o větší otevřenost, zapojení zákonných zástupců do školních záležitostí a vytvoření školy přátelské k rodičům.

Jedním ze způsobů, jak rodiče do školních záležitostí více zapojit, může být hodnocení komunikace školy. V současné době nabývá na důležitosti distanční komunikace, ke které jsou využívány informační a komunikační technologie (ICT). V rámci projektu *Hodnocení komunikace škol z perspektivy zákonných zástupců/rodičů* (TL02000075), který byl finančně podpořen Technologickou agenturou ČR (TAČR) v rámci programu ÉTA 2, jsme v Institutu evaluací a sociálních analýz (INESAN) vytvořili postup, který školy mohou využít pro hodnocení distanční komunikace. Metodika je určena pro autoevaluaci školy a pro zřizovatele základních škol.

Navržený postup se zaměřuje nejen na používání školního informačního systému, resp. elektronické žákovské knížky, ale také webových stránek školy, sociálních sítí a dalších aplikací, které škola používá a které obsahují informace důležité pro zákonné zástupce. Pomocí vytvořeného nástroje může vedení školy získat informace o tom, jakým způsobem zákonní zástupci elektronickou žákovskou knížku používají, jaké informace hledají nejčastěji na webu školy a jak často jej navště-

vují, s jakými problémy se při komunikaci prostřednictvím ICT potýkají nebo zda by uvítali větší zapojení sociálních sítí. Na základě takto získaných dat pak vedení školy může zavést opatření, která povedou k optimalizaci komunikace se zákonnými zástupci.

Do hodnocení je zapojena perspektiva zákonného zástupce několika způsoby. Jednak jsou do hodnocení zahrnuti sami zákonní zástupci prostřednictvím dotazníkového šetření, v rámci kterého hodnotí jednotlivé oblasti a používání ICT ke komunikaci. Škola tak získá cennou zpětnou vazbu přímo od zákonných zástupců. Perspektiva zákonných zástupců byla dále zapojena vytvořením standardu obsahu webu s ohledem na jejich potřeby. Zde je hlavní součástí hodnotícího postupu seznam položek informací nebo dokumentů, které by na webu základní školy neměly chybět. Za účelem navržení sady indikátorů vhodných pro hodnocení webů základních škol jsme analyzovali několik desítek webů základních škol a využili dotazníkové šetření mezi zákonnými zástupci. Seznam položek lze využít nejen pro hodnocení, ale může dobře sloužit také jako vodítko při tvorbě nového webu školy.

Tvorba metodiky vycházela z případových studií zahrnujících vybrané základní školy v Praze a v Mostě. V rámci případových studií byl realizován výzkum zaměřený na zkušenosti a postoje zákonných zástupců a pedagogů. Výzkum mezi zákonnými zástupci byl realizován v říjnu a listopadu roku 2020 na vzorku 1155 zákon-

ných zástupců, z toho 355 bylo z Prahy a 800 z Mostu. Výzkum mezi pedagogy byl realizován v březnu až květnu 2020 na vzorku 201 pedagogů škol, z toho 65 bylo z Prahy a 136 z Mostu. Sběr dat byl uskutečněn formou samovyplňovacích dotazníků v papírové i elektronické podobě, v případě pedagogů pouze elektronicky. Výzva k vyplnění připravených dotazníků byla zaslána všem zákonným zástupcům i pedagogům v zapojených školách.

Současné české základní školy se postupně elektronizují v oblasti poskytování informací o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka. Tyto informace poskytují prostřednictvím elektronických žákovských knížek (EŽK). Elektronická žákovská knížka zcela nahrazuje klasickou papírovou formu a obsahuje funkce, jako je posílání individuálních a kolektivních zpráv, informování o klasifikaci, domácí přípravě, rozvrhu, platbách týkajících se školy a školních akcí a dále omlouvání absence. Elektronická forma zajišťuje, že informace poskytované pedagogy jsou dostupné zákonným zástupcům pomocí aplikace v podstatě v okamžiku jejich zadání do systému. Výhodou dané formy je také přehled o vývoji klasifikace žáka v průběhu školního roku, o zadání a plnění domácí přípravy nebo o změnách školního rozvrhu. Elektronizace však není podle výsledků šetření přijímána stejně na straně pedagogů a na straně zákonných zástupců.

Co se týče pedagogů, jsou zde rozdílné postoje k používání EŽK pedagogy a zákonnými zástupci. **Většina pedagogů (88 %) se na jedné straně domnívá, že zákonní zástupci by měli elektronickou knížku používat povinně. Polovina pedagogů se na druhé straně domnívá, že pedagog by měl mít možnost se rozhodnout, jestli chce nebo nechce používat EŽK pro komunikaci se zákonnými zástupci** ▶

Souhlas s výroky týkajícími se komunikace prostřednictvím informačního systému, resp. EŽK

Souhlas zákonných zástupců s výrokem „Všechny důležité informace týkající se výuky mého dítěte by měly být poskytovány prostřednictvím elektronické žákovské knížky.“

► **ci.** Celkem 27 % dotázaných pedagogů přitom uvedlo, že pro ně bylo používání klasické papírové žákovské knížky jednodušší. V jednotlivých charakteristikách záleželo na tom, ze které školy pedagogové pocházeli. V některých školách byli pedagogové celkově méně nakloněni používání EŽK a raději by používali papírovou žákovskou knížku i nadále.

Celkem 60 % dotazovaných pedagogů se pak zároveň domnívá, že by omlouvání absence žáků zákonnými zástupci mělo probíhat výlučně přes EŽK. V tomto postoji se liší pedagogové mezi jednotlivými školami, což ukazuje na důležitost organizační kultury v daných školách. V některých základních školách je elektronizace komunikace více zdůrazňována než v jiných.

Z dalších analýz plyne, že mezi jednotlivými školami jsou rozdíly v míře, do jaké je vedení školy aktivní v zavádění školního informačního systému, a zároveň také v míře, do jaké pedagogové využívají dostupné ICT ke komunikaci se zákonnými zástupci, a dále také v postoji těchto pedagogů k intenzitě používání EŽK, webu

nebo e-mailu ke komunikaci se zákonnými zástupci.

Tento postoj pak na druhé straně koreponduje s tím, jak dostupné ICT využívají zákonní zástupci. **Ve školách, kde byl postoj k ICT zdrženlivý, zákonní zástupci méně často využívali EŽK, ale zároveň se také méně často domnívali, že pedagogové pro komunikaci využívají ICT v dostatečné míře.**

Podle 88 % zákonných zástupců by informace týkající se výuky jejich dětí měly být poskytovány prostřednictvím EŽK. Častěji se tak domnívají zvláště zákonní zástupci žáků docházejících na 2. stupeň základní školy. Mezi respondenty nebyl statisticky významný rozdíl podle místa bydliště, vzdělání, ani věku.

Ačkoli tedy drtivě většine zákonných zástupců by měly být důležité informace týkající se výuky jejich dítěte poskytovány prostřednictvím EŽK, většina pedagogů se domnívá, že by používání EŽK pedagogem mělo být jeho individuální volbou. Na druhou stranu se většina pedagogů domnívá, že omlouvání absence žáků

zákonnými zástupci by mělo probíhat výlučně přes EŽK.

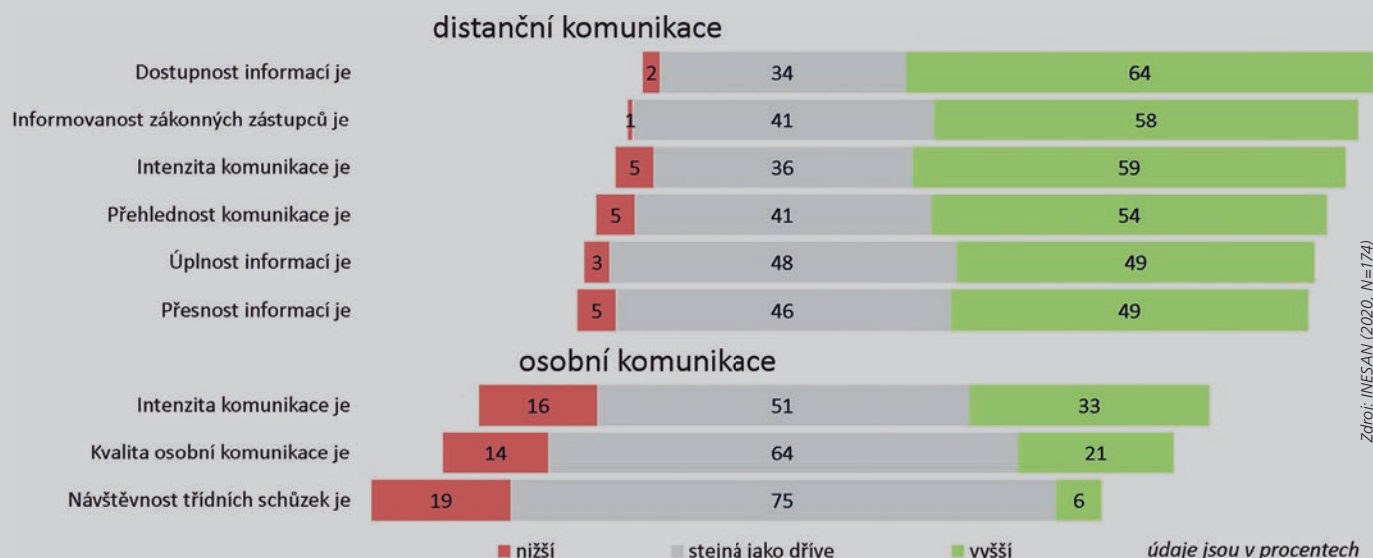
Zavedení EŽK pak podle většiny dotázaných pedagogů přineslo do distanční komunikace se zákonnými zástupci řadu benefitů. Podle 64 % se informace staly pro zákonné zástupce dostupnější a podle 58 % se zvýšila také jejich informovanost. Dále se podle většiny pedagogů zvýšila také intenzita a přehlednost komunikace. Co se týče úplnosti a přesnosti informací, pak kolem poloviny pedagogů se domnívá, že po zavedení EŽK se zvýšily, a podle přibližně stejného počtu jsou stejné jako dříve.

Co se týče osobní komunikace, pak podle většiny pedagogů zůstala intenzita i kvalita komunikace stejná. Je zde však oproti hodnocení dopadu zavedení EŽK na distanční komunikaci větší počet pedagogů, kteří se domnívají, že došlo k poklesu intenzity (16 %) a kvality (14 %) komunikace. Na druhou stranu větší počet pedagogů se naopak domnívá, že intenzita (33 %) i kvalita (21 %) se zvýšila. **Celkově lze říci, že podle pedagogů zavedení EŽK mělo spíše pozitivní dopad na distanční komunikaci, přičemž na osobní komunikaci ve velké většině případů nemělo žádný dopad, případně spíše pozitivní.**

Pedagogové byli také dotázáni, zda se změnila v důsledku používání EŽK návštěvnost třídních schůzek. Podle tří čtvrtin z nich zůstala návštěvnost stejná, podle 19 % pedagogů se pak snížila. Zde se nabízí otázka, jestli po zavedení EŽK obsah třídních schůzek odpovídá potřebám zákonných zástupců, a zda není potřeba i změnit jejich náplň.

Vybraná zjištění z kvantitativního šetření byla dosažena při tvorbě Metodiky pro hodnocení ICT komunikace základních škol, která bude od roku 2022 k dispozici na stránkách INESANu.

Změny v komunikaci se zákonnými zástupci v souvislosti s používáním EŽK

... Autorský tým APIV B (Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi)

JAK PŘEDCHÁZET ZÁŠKOLÁCTVÍ

Záškoláctvím se běžně označuje neomluvená a úmyslná absence dítěte ve výuce. Jedná se o nejčastější výchovný problém, který školy řeší. Tento jev se řadí mezi poruchy chování a sociálně patologické jevy. Může mít nejrůznější podoby i důvody, může být i skryté, kdy děti mají absenci ze strany zákonných zástupců omlouvenou.

Nad neomluvenými hodinami žáků v základní či střední škole není možné jen mávnout rukou. Pokud dosáhne žák na více než 25 neomluvených hodin za školní rok, je nutné tuto skutečnost ohlásit Orgánu sociálněprávní ochrany dětí (OSPOD). Takové děti jsou považovány za „ohrožené“. Je potřeba jim pomoci vrátit se do školy, aby se mohly dál vzdělávat. Jsou ale žáci, kteří sice absence omlouvené mají, ale jedná se o tzv. skryté záškoláctví. Jak je dostat zpátky do lavic a proč je to pro ně dobré? [1]

Absence ve škole

Takzvané skryté záškoláctví či záškoláctví s vědomím rodičů vzniká tehdy, když úmyslná absence dítěte či absence zapříčiněná rodiči je omlouvena buď pediatrem, anebo přímo samotnými rodiči. Zejména u menších dětí se tak někdy rodiče „kryjí“, například i v případech, kdy nejsou schopni nebo ochotni vstát a dítě do školy vypravit. U starších dětí rodiče omlouvkami kryjí to, že se mu do školy prostě nechce. Toto řeší například společnost Člověk v tísni, která v rámci odborné příručky Mají na to! [2] uvádí parametry, jež skryté záškoláctví pomohou odhalit. Často se jedná o krátkodobé, ale časté absence kolem víkendu nebo údajně nemocné děti, které však pobíhají venku v době vyučování. Důvody a příčiny bývají hlubší.

Nejčastější a zároveň těžko řešitelné je chování „za školu“ žáků střední školy, kde už si zletilí studenti mohou psát omlouvky sami. I tito studenti potřebují pomoc, aby neztratili svou příležitost a neukončili své vzdělávání předčasně.

Zatímco některým dětem se do školy prostě nechce, přibývá dětí, které do školy nezvládají dojít kvůli psychickým problémům. Nejčastěji se jedná o depresivní a úzkostné poruchy, případně i fobie ze školního prostředí a v neposlední řadě prožívanou šikanu ze strany vrstevníků. Taková situace ale vyžaduje pomoc odborníků a specifický přístup ze strany pedagogů pro postupný návrat dítěte do školy.

Příčiny skrytého záškoláctví

Často se jedná o děti z rodin ze sociálně-znevýhodněného prostředí, jejichž rodiče nevnímají vzdělání jako důležité, řeší spíše existenční potíže, nezvládají své děti do školy vypravit nebo jim poskytnout potřebné pomůcky. Může jít také o rodiče s nízkými rodičovskými kompetencemi,

kterí nemají energii ani schopnosti na to, aby své děti přesvědčili a do školy je dostali. To bohužel snižuje jejich šanci na úspěch ve vzdělávání. Může se však jednat i o rodiče příliš zaměstnané, kteří nemají ani čas, ani kapacitu dohlížet na školní docházku dítěte.

V komunikaci mezi rodičem ze sociálně znevýhodněného prostředí a pedagogem (zpravidla třídním učitelem) lze vystopovat určité překážky či bariéry, které se postupně mohou proměnit v příčiny skrytého záškoláctví.

Foto: archiv

Nejčastěji se jedná o:

- **nerovné postavení rodičů a pedagogů** – rodiče, kteří žijí v odlišných kulturních ale i životních podmínkách, se často cítí špatně ve formálním prostředí, proto se mu vyhýbají;
- **vzájemnou podezřívavost, předsudky** – rodiče to vycítí a stáhnou se, pokud je pedagogové během komunikace dávají najevo; na případné předsudky ze strany rodičů je vhodné reagovat vždy neutrálně, vysvětlit vlastní stanovisko, dát najevo pochopení;
- **dopad na pozici žáka ve třídě a ve škole** – negativní zážitky pedagoga s rodiči mohou ovlivnit jeho postoj k žákovi během výuky; podobně komunikace doma může ovlivnit přístup žáka ke škole či vnímání školy jako takové;

- **opakovanou zkušenost školního neúspěchu u žáka** – pokud žák opakovaně není připravený, nemá úkoly, a zároveň je za to trestán (známkami, poznámkami...), odráží se to na jeho přístupu ke škole a jeho docházce.

Důležitá prevence

Když se škola snaží zabránit vzniklému záškoláctví a pomoci ohroženému dítěti, vzbuzuje to často u rodičů spíše nedůvěru. Zkušenost terénních pracovníků Člověk v tísni ukazuje, že rodiče při nahlášení neomluvených hodin na OSPOD prožívají pocit nespokojenosti se školou, nepochopení, nespravedlivého zacházení a kritiky. Situace může gradovat v projevy agrese, verbálních útoků a vyhrožování ze strany rodičů. Rodiče často za neúspěchy svých dětí viní školu, která je zodpovědná za průběh vzdělávání dítěte. Svou vlastní roli

v procesu nejsou vždy schopni připustit. Rodiče jsou navíc téměř vždy na straně dítěte. [3]

Nepříjemná atmosféra, kdy vážne komunikace a spolupráce neprobíhá, ještě více prohlubuje sociální vyloučení rodiny. Jak uvádí autoři metodiky, škola je pro mnohé dospělé klienty sociálních služeb (a jejich děti) jednou z mála veřejných institucí, která v jejich životě není primárně represivní, a má tedy potenciál k rozvoji jejich sociálních kompetencí, a tedy i zmírnění sociálního vyloučení.

Vytvoření vztahu důvěry a funkční spolupráce je dlouhodobý a náročný úkol. Změnit přístup rodičů, kteří často mají vlastní negativní zkušenosti z vlastní docházky do školy, je možné, ale i při poměrně velké snaze to jde velmi pomalu.

► Doporučení pro vedení školy

Pro úspěšnou prevenci všech forem záškoláctví existuje několik doporučení.

- Nastavení jasných pravidel pro prevenci záškoláctví a skrytého záškoláctví, zprostředkování této informace všem pedagogům.
- Garance systému prevence záškoláctví jednou pověřenou osobou.
- Zájem o zvýšení úspěšnosti dítěte – společné téma pro školu i rodiče.

Doporučení pro pedagogy:

- Důkladné seznámení rodičů s pravidly – využití všech komunikačních kanálů.
- Vnímání rodiče jako partnera – bez předpokladů, hodnocení a porovnávání.
- Posílení komunikace s rodinou, vyvážení restrikce vstřícnými kroky, například informovat rodiče pravidelně i o úspěších jejich dítěte.
- Nastavení takových podmínek, aby dítě mělo šanci zažívat ve škole úspěch.

Jasná pravidla

Nastavení jasných pravidel a jejich důsledné sdělení rodině, práce na budování vzájemné důvěry a respektu a společná

snaha při zvýšení školní úspěšnosti dítěte je zásadní pro nastartování potřebných změn v přístupu rodin a dětí ke škole. Prevence záškoláctví není úkol jen pro učitele a vedení školy. Pokud přesahuje určitou míru, svolává se případová konference s OSPOD a stanoví se konkrétní cíle, pomocí kterých lze dítě „vrátit“ do školy, pomocí může ale například i spolupráce s neziskovými organizacemi, či mohou požádat o spolupráci Sociálně aktivizační službu (SAS).

[1] Metodika Systémová spojení: Spolupráce jako nástroj překonávání důsledků sociálního znevýhodnění ve vzdělání projektu „Do la-vic!“ realizovaném organizací Člověk v tísni: www.clovekvstisni.cz/.

[2] Kol. autorů. *MAJÍ NA TO! Jak podpořit sociálně znevýhodněné děti na ZŠ. 32. Jak snížit absenci u žáka se sociálním znevýhodněním?* [online].

[3] BITTNEROVÁ, D., DOUBEK, D., LEVÍNSKÁ, M. (2011). *Lžou nebo se mýlí nebo nám nerozumí? Kulturní modely a vzdělávání ve vyloučených lokalitách*. In ŠUCHA, M., CHARVÁT, M., ŘEHAN, V. (eds.). *Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku: sborník z konference*. Brno: Psychologický ústav Akademie věd ČR, [2000]. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas philosophica. Psychologica. Supplementum; 37/2007. Sborníky. Monografie.

Foto: archiv

Tento text vznikl z několika výstupů k dané problematice na webu Zapojmevsechny.cz. Další články k tématu záškoláctví a jeho prevenci najdete právě na interaktivním webu Zapojmevsechny.cz. Web vznikl s ambicí stát se praktickým průvodcem společným vzděláváním a vlastně kvalitním a moderním vzděláváním vůbec. Při jeho tvorbě jsme mysleli nejen na potřeby pedagogů, ale slouží jako inspirace a vodítko i pro rodiče, ať už jako nástroj srovnání dobré praxe s praxí reálnou, nebo jako inspirace pro podporu rozvoje vlastních dětí. Projekt Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B) realizuje Národní pedagogický institut České republiky (www.npicr.cz) a je spolufinancován EU.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

UPRCHLÍCI CHTĚJÍ V PORTUGALSKU OBNOVIT HUDEBNÍ ŠKOLU

Skupina několika stovek afghánských uprchlíků chce v Lisabonu obnovit jedinečnou hudební školu, na které studovali či vyučovali před příchodem Tálibánu. Bývalí studenti a učitelé přicestovali z Kataru do Portugalska, které jim chce tento záměr umožnit. V Afghánistánu hudebníkům hrozil postih ze strany hnutí Tálibán, který se ujal v této zemi moci loni v srpnu.

Portugalsko umožnilo přesídlení a nabídlo azyl skupině 270 bývalých studentů a vyučujících afghánského institutu hudby. Škola, která vznikla v roce 2010, byla známa svou otevřeností a studovali na ní společně muži a ženy. Na mezinárodních zájezdech její orchestr koncertoval ve vyprodaných sálech v Evropě i USA. Bývalý ředitel školy Ahmad Sarmast uvedl, že cílem je obnovit provoz

školy. „Máme důležité poslání zachránit a předat dál afghánskou hudbu,“ uvedl. Podle něj se škola může stát symbolem odvahy pro afghánské hudebníky i ostatní lidi v zemi v boji proti útlaku ze strany Tálibánu. Bývalí studenti zahraničním agenturám řekli, že doufají, že se budou moci jednou do Afghánistánu znovu podívat. Podle bývalých studentů bylo sídlo školy obsazeno příslušníky Tálibánu, kteří

vyraňovali kanceláře a učebny. Nová vláda hudebnímu institutu také zmrazila účty. Afghánistán má velkou hudební tradici, muzikanti se ale po nástupu radikálních islamistů k moci bojí o svůj osud. Některé velmi striktní výklady práva šaría, kterým se Tálibán řídí, poslech či produkci hudby zakazují a trestají.

Portugalsko chce v Lisabonu vytvořit rozsáhlejší centrum afghánské kultury, ve kterém by měli působit i uprchlíci. „Mladí muži a ženy a jejich blízcí dostanou šanci žít a obnovit svá studia v Portugalsku,“ uvedl portugalský premiér António Costa.

V MORAVSKOSLEZSKÝCH NEMOCNICÍCH POMÁHAJÍ STUDENTI ZDRAVOTNICKÝCH ŠKOL

Téměř tři stovky žáků krajských zdravotnických škol se v prosinci zapojily do pomoci v nemocnicích a sociálních zařízeních v regionu. Ředitelé škol totiž přeložili plánovanou praxi žáků na dřívější termín. Reagovali tak nejen na zhoršenou epidemickou situaci v kraji, ale i na výzvu kraje.

„Vláda ČR vyhlásila na konci listopadu nouzový stav, díky tomu je možné studentům zdravotnických oborů nařídít pracovní povinnost. Jsem rád, že jsme se v této vlně pandemie zatím bez tohoto kroku obešli. Děkuji všem ředitelům středních škol, kteří reagovali na personální potíže v nemocnicích či sociálních zařízeních i na naši výzvu, kterou jsme

začátkem měsíce ředitelům škol zaslali. Díky tomu v nemocnicích a domovech v našem kraji pomáhají skoro tři stovky mladých lidí. Věřím, že jsou vítanou posilou,” uvedl náměstek hejtmána pro školství a sport Stanislav Folwarczny.

V nemocnicích či sociálních zařízeních na praxi nebo brigádu nastoupili žáci

krajských zdravotnických škol v Ostravě, Krnově, Opavě, Frýdku-Místku a Karvině. Pomáhali studenti oborů Praktická sestra, Diplomovaná všeobecná sestra a Sociální činnost.

„Nebylo vůbec jednoduché rozhodnout, zda vyslat žáky třetího ročníku do provozu nemocnice po roce distanční výuky a s tak malými zkušenostmi z praktického vyučování, které zatím mají. Ale všichni jsme pochopili naléhavou potřebu nemocnice a domova pro seniory a rozhodli jsme se konat. Odborné učitelky dělají všechno pro to, aby žáci vyslání na souvislou praxi obstáli,” uvedla ředitelka Střední zdravotnické školy ve Frýdku-Místku Ludmila Pavlátová.

Nejvíce praktikantů, celkem 175, vyslala do zařízení ostravská Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická. „Jsme si vědomi, že posunutí praxe může znamenat, že žáci ještě nemají všechny potřebné kompetence a znalosti, které by normálně uplatnili na konci školního roku. Přesto považujeme aktuální výpomoc studentů za důležitou a přínosnou. Mnohé organizace se totiž potýkají s personálními potížemi, pracovníci jsou přetíženi a unavení,” doplnil Folwarczny.

čtk

New Africa / Shutterstock

ZŠ Z PRAHY 10 MÁ NEJLEPŠÍ ČASOPIS V REPUBLICCE!

Základní škola U Vršovického nádraží dosáhla dalšího významného úspěchu. Její sChOOL ovládl celorepublikové kolo *Soutěže školních časopisů*, čímž navázal na svoje tři roky staré prvenství. Škola, kterou zřizuje MČ Praha 10, navíc významně bodovala i se školními novinami *NÁSTUPIŠTĚ*, ty skončily dvanácté. Celkem se klání účastnilo 159 titulů z celého Česka, hodnotila je Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

„Když jsme v září 2018 s partičkou nadšenců časopis sChOOL zakládali, o podobných úspěších jsme pouze snili. Tehdy jsme články psali 'na koleně' a nikdo od nás nic moc nečekal. Teď máme nastavenou vysokou laťku, super grafiku, vtip a šmrnc berou čtenáři jako samozřejmost,” hodnotí Alena Bartošová, koordinátorka školních médií a žákovského parlamentu, která stála za vznikem časopisu.

„Při pohledu zpátky, na první čísla sChOOLu, vidím ohromný posun. V grafice, v obsahu, ve všem. Jsem strašně rád, že na něm můžu dělat, a vím, že až odejdu ze základky, bude mi to hrozně chybět,” přidává se Adam Kabát z 9. A, jeden ze zakladatelů časopisu. U Vršovického nádraží však neposouvají pouze úroveň časopisu, ale paletu a kvalitu

svých školních médií obecně. Od loňského září vydávají ještě noviny *NÁSTUPIŠTĚ*. Ty v celostátní konkurenci soutěže skončily dvanácté, krajské kolo před sChOOLEm dokonce vyhrály. „Nástupišťe je měsíčník, je teď víc na očích, kdežto ze sChOOLu je víceméně občasník. Ale zároveň naše srdcovka,” shrnuje Alena Bartošová.

„Jedná se o obrovský úspěch a ocenění pro koncepčnost, s kterou U Vršovického nádraží se svými žáky pracují. Je obdivuhodné a málo vídané, jak skvěle dokáže škola zapojovat svůj žákovský parlament, s jakou energií rozvíjí svá média a jak umně dokáže reagovat na moderní trendy. Tištěná periodika začátkem tohoto roku doplnila o Youtube kanál sChOOL TV a s neutuchajícím entuziasmem vymýšlí

nové a nové aktivity,” říká David Kašpar, místostarosta desáté městské části, jež školu zřizuje.

„O tom ostatně svědčí také rychlá a kreativní reakce paní učitelky a jejího týmu na ocenění pro časopis roku 2021. Přípraviť totiž ve škole výstavu „Jak šel čas s časopisem sChOOL“ a děti na mediální výchově psali sChOOLu přání, která vyjdou v novém vydání,” navazuje ředitelka školy Jana Frojdová.

„Myslím si, že časopis dává hrozně moc nejen čtenářům, ale i dětem, které ho tvoří. Učí se psát články, dělat rozhovory, fotit, komunikovat s lidmi, prezentovat se, ovšem taky dodržovat termíny nebo si hlídat uzávěrku. Osobně nejvíc si považuju toho, že v redakci vznikla přátelství možná na celý život, zažili jsme spolu řadu pracovních soustředění, workshopů, byli jsme spolu na natáčení StarDance, na Exit Game, točila s námi Česká televize... To jsou věci, na něž se nezapomíná a které lidi prostě stmelují,” prohlašuje Alena Bartošová.

ham

ČEŠI SE V IZRAELI PODÍLELI NA OBJEVU CHRÁMU, KTERÝ SE PODOBÁ POPISU Z BIBLIE

Čeští archeologové se v Izraeli podíleli na odkrytí zbytků starověkého chrámu, o kterém nejsou písemné zmínky. Je podobný takzvanému Šalomounovu chrámu, o kterém se píše v *Bibli* a který měl ležet zhruba sedm kilometrů od lokality Tel Moca, kde vědci objevili základy historické stavby.

Jedná se o jedinou stavbu svého druhu v oblasti jižního Kanaánu z doby železné, tedy období desátého až šestého století před naším letopočtem, uvedli zástupci výzkumu z Univerzity Karlovy (UK).

Lokalita Tel Moca leží nedaleko Jeruzaléma a výzkum se zde koná od roku 2019 v projektu, kterého se účastní vědci z Evangelické teologické fakulty (ETF UK), Univerzity v Tel Avivu a Univerzity v Osna-brücku. Nyní se tam podařilo dokončit odkrytí ojedinělého chrámu. Je to chrám, který odpovídá takzvanému prvnímu, nebo také Šalomounovu chrámu, který je znám pouze z biblických textů. A je to první chrám a jediný chrám, který byl odkryt v oblasti jižního Kanaánu.

Podle vědců je objevení chrámu důkazem, že biblické příběhy mohou mít věcný základ, ale lišit se svým popisem. Základy chrámu totiž vědci odkryli asi sedm kilometrů od dnešního centra Jeruzaléma, kde měl stát podle Bible v 9. a 8. století před naším letopočtem Šalomounův chrám. Svatyně v lokalitě Tel Moca ale podle archeologů prokazatelně fungovala jako náboženské centrum ve stejné době,

a je proto nepravděpodobné, že by sedm kilometrů nedaleko paralelně fungoval chrám popisovaný v Bibli. O chrámu v Tel Moce se Bible nezmiňuje.

Nad místem objevu vede nyní most dálnice, která spojuje pobřeží Izraele s Jeruzalémem. Kromě základů chrámu jsou tam zbytky nádvorí a odpadních jam, popela u oltáře či obětního stolu. V blízkosti chrámu se nacházela starověká síla. Vědci zatím nemají jasno, jak souvisela s funkcí chrámu. Některé stavební prvky podle nich naznačují, že v místech možná byla dříve ještě starší svatyně.

Dál zkoumat budou archeologové také funkci řady nalezených sošek z konce 10. či začátku 9. století před naším letopočtem.

Jde podle nich o nejstarší nalezené sošky tohoto typu v Judsku, za nejvýznamnější z nich považují zobrazení konika. Na některých stavebních kamenech zůstala také zobrazení starších božstev. „Ukazuje nám to, že pohled, který jsme dosud měli na judský kult, se bude postupně měnit. Doposud jsme pracovali s teorií, že tento chrám byl zasvěcen Hospodinu, ale můžeme říct, že není vyloučeno, že na počátku té doby železné II byla ve svatyni uctívána i starší božstva,“ řekl člen expedice z ETF UK David Rafael Moulis.

Dalšího zkoumání se budou účastnit vedle archeologů také odborníci na starověké texty a ikonografii. Výzkum v Izraeli by měl pokračovat i tento rok.

UK a Centrum biblických studií Akademie věd ČR se podílejí na archeologickém výzkumu v Izraeli již deset let. Zúčastnilo se ho dosud zhruba sto akademických pracovníků a studentů.

čtk

V polovině prosince byl v Pedagogické knihovně J. A. Komenského slavnostně otevřen provoz biblioboxu. Zavedení nové služby návratového boxu výrazně rozšiřuje komfort uživatelů knihovny. Bibliobox totiž poslouží čtenářům knihovny k vrácení knih mimo otevírací dobu knihovny, o víkendech a svátcích. Byl navržen a vyroben speciálně pro potřeby knihovny a svými funkcemi je mimořádný. Lze jej otevřít pomocí čipu či čárového kódu uživatelů a v případě potřeby jej lze využít také pro bezkontaktní výdej dokumentů.

OSTRAVA MÁ SVOU VLASTNÍ STRATEGII VZDĚLÁVÁNÍ DO ROKU 2030

OSTRAVA!!!

Město Ostrava v současnosti realizuje spoustu vzdělávacích aktivit, podporuje nadání dětí, žáků i studentů, zaměřuje se na cizojazyčnou výuku a všeobecně se soustředí také na zdravé stravování a životní styl. Metodicky podporuje zřizovatele na úrovni městských obvodů, realizuje systémové projekty na podporu rovných příležitostí ve vzdělávání, formuje podmínky pro kariérové poradenství v základních školách.

Ostrava při svém všestranném rozvoji a se snahou stát se moderní metropolí 21. století potřebuje ke svému rozvoji ucelený plán rozvoje vzdělávání. Proto vznikla Strategie vzdělávání města Ostravy 2030, která byla vytvořena zaměstnanci města s přispěním odborné pracovní skupiny složené ze zástupců veřejných vysokých škol, neziskových organizací a příspěvkových organizací města, zřizovatelů a dalších aktérů ve vzdělávání.

Hlavním cílem strategie je vytvořit z Ostravy centrum prvotřídního vzdělávání, kvalitního školství a postavit tak základy pro další rozvoj města, zastavit stěhování kreativních a talentovaných

lidí za prací mimo město a vytvořit podmínky pro to, aby se univerzity v Ostravě staly první volbou při rozhodování o studiu na vysoké škole.

V roce 2016 byla zahájena činnost 6 pracovních skupin projektu MAP ORP Ostrava, byl vytvořen Strategický plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava do roku 2023. Pracovní skupiny od počátku působí v oblastech předškolního vzdělávání, čtenářské a matematické gramotnosti, rovných příležitostí ve vzdělávání, v oblasti kariérového poradenství a financování aktivit v oblasti školství a vzdělávání. Jsou složeny z místních odborníků ve vzdělávání – ředitelů MŠ

a ZŠ, zřizovatelů, pedagogů, své zástupce mají speciální pedagogická centra, Svět techniky Ostrava, veřejné VŠ, Odbor pro sociální začleňování (Agentury) MMR, rodiče, a další.

Mezi klíčové priority dokumentu patří gramotnosti a kompetence dětí a žáků, rovné příležitosti ve vzdělávání a talentmanagement, kariéra a občanství, spolupráce zřizovatele, škol a školských zařízení napříč městem, vzdělávací infrastruktura, otázka univerzit, interkulturní vzdělávání a výuka cizích jazyků, propojení vzdělávání se sportem a tělesná výchova, formální, zájmové, neformální a celoživotní vzdělávání.

Na strategii budou navazovat sestavované a vyhodnocované roční akční plány, které budou sloužit jako plán k nastavení realizace a plnění jednotlivých strategických cílů. První z nich se začne tvořit neprodleně začátkem roku 2022.

kar

PRAXE UČÍ, **BRIGÁDA VYDĚLÁVÁ?**

Představa, že studenti na praxi chodí jen pro splnění studijních povinností a na brigádu jen pro výdělek, možná vyjadřuje podstatu cíle praxe či brigády, ale neznamená to, že praxe nemůže být placená a z brigády nelze získat certifikát popisující prověřené dovednosti. Každá praktická zkušenost může mít svůj výstup v podobě hodnocení konkrétních praktických dovedností, a pokud má zároveň sloužit jako součást vzdělávacího programu, je nezbytné, aby takové hodnocení mělo určité standardy ve vztahu ke vzdělávacím plánům školy či k vybranému oboru.

Jedním, a prozatím v ČR jediným, systémem nástrojem pro standardizaci a digitalizaci výstupů z praxe je Registr praxí. Pojďme se tedy na to, co Registr praxí nabízí, podívat podrobněji.

Registr praxí je celostátní systém pro evidování praxí plně podporující studenty, školy a firmy poskytující praxe, stáže či trainee programy pro studenty. Je dostupný na webových stránkách www.studentske-praxe.cz. Registr vznikl již v roce 2014. Systém dnes registruje více než 450 poskytovatelů praxe a stále se rozrůstá. Pilotně byl odzkoušen pro

vysokoškolské praxe, nyní se rozšiřuje o střední a vyšší odborné školy. Systém umožňuje školám užší spolupráci s firmami i veřejnou sférou a podporuje zvyšování kompetencí studentů na základě realizovaných praxí. Zohledňuje specifika jednotlivých typů vzdělávání, umožňuje škole definovat si cíle i oblasti hodnocení studentů, umožňuje monitorovat průběh praxe, zpětnou vazbu a hodnocení praktikantů na základě standardů hodnocení jak ze strany školy, tak ze strany firmy. Škola se zapojením do Registru praxí podílí na standardizaci praxí v České republice.

Studentům Registr po bezplatné registraci pomáhá zprostředkovat praxi dle požadovaného zaměření v místě studia i místě bydliště. Praktické zkušenosti získané již při studiu dávají studentům velkou výhodu při hledání budoucího stálého zaměstnání.

Firmám registr pomůže získat praktikanty, umožní s nimi navázat vztah a případně je i získat jako vyzkoušené zaměstnance. Při spolupráci se školou napomůže zjednodušení komunikace, standardizaci a zefektivnění spolupráce, které vedou ke snížení nákladů a časové náročnosti spojené s poskytováním praxí.

Registr praxí se v posledním roce partnersky zapojil do regionálních soutěží Škola doporučená zaměstnavateli a celostátní soutěže Zaměstnavatel roku, které organizoval Klub zaměstnavatelů. Toto propojení umožňuje komunikaci potřeb rozvoje a podpory praxí v jednotlivých regionech.

lin

ASOCIACE ŘEDITELŮ HOTELOVÝCH ŠKOL ZMĚNILA NÁZEV

Na začátku listopadu proběhla v Praze (po dvou letech opět) prezenčním způsobem Celostátní konference Asociace ředitelů hotelových škol. Jedním z hlavních výstupů konference byla schválená změna názvu na **Asociaci hotelových a gastronomických škol, z. s.** Důvod změny objasnil šaron, z. s. Předseda asociace Jiří Nekuda: „O změnu názvu asociace jsme diskutovali již delší dobu. Nový název lépe charakterizuje členskou základnu naší asociace. Již dávno to nejsou jen hotelové školy, ale školy, které nabízejí celou škálu gastronomických oborů, tedy nejen těch maturitních, ale i gastronomických oborů s výučním listem.“ Konference také potvrdila i zbývající pozice představenstva asociace: místopředsdkyní je opět Jana Marková z Brna a členem Petr Vomela z Prahy. Zástupci asociace se chtějí i nadále aktivně podílet na školské legislativě, hájit zájmy gastronomických oborů, aktivně spolupracovat se zástupci profesních asociací a nově se podílet na inovaci oborové struktury.

V ROBOSOUTĚŽI ROBOTICKÝCH ČÍŠNÍKŮ **ZVÍTĚZIL TÝM Z DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE PRAHY 2**

V loňském 13. ročníku *Robosoutěže* Fakulty elektrotechnické ČVUT zvítězil tým z Domu dětí a mládeže Prahy 2. Studenti měli za úkol postavit ze stavebnice LEGO Mindstorms robota, který autonomně projede rovnou dráhu s proměnlivým sklonem, a to bez vodicí čáry. Robot musel zároveň na své plošině udržet vozíček.

Na druhém a třetím místě skončily týmy ze SPŠ Ostrov. Členové prvních třech týmů mají nyní možnost studovat v programu Kybernetika a robotika bez přijímacích zkoušek, sdělil mediální zástupce katedry řídicí techniky FEL ČVUT Ivan Sobička.

„Je vidět, že dovednosti v oblasti robotiky žáků středních škol se výrazně zlepšují, což je dobrá zpráva i pro naši školu. Myslím, že mezi účastníky je řada našich budoucích studentů,“ uvedl organizátor soutěže Martin Hlinovský z katedry řídicí techniky FEL ČVUT.

Soutěže se zúčastnilo 132 týmů. Z listopadových kol postoupilo 32 skupin středoškoláků, tři získaly tzv. „divokou kartu“ a do finále se zapojily i dva týmy z bakalářského programu Kybernetika a robotika. Ve finále po třech kvalifikačních jízdách postoupilo dál 16 nejlepších robotů, kteří se utkali ve

vyřazovacích bojích. Lidé mohli finále sledovat online. V souboji o třetí místo zvítězil tým PIKOBOTI ze SPŠ Ostrov. Ve finále se pak střetly týmy E4 z téže SPŠ v Ostrově a Tým STV z Domu dětí a mládeže Prahy 2. Právě tento tým ve složení Kryštof Kordík, Kryštof Holý a Richard Agulár se nakonec stal absolutním vítězem celé soutěže.

Cenu si odnesl i tým z gymnázia Strakonice. Unikátní řešení vyvažování vozíku jim přineslo ocenění v kategorii Design robota. Organizátoři podle M. Hlinovského ocenili především originalitu myšlenky.

„Oproti technologii dlouhého kyvadla, které využívala většina týmů, představil tým Gymstr řešení s pomocí vibrační plošiny, která dokáže polohu vozíku vyvažovat. Ačkoliv to je výborně fungující design, robot Gymstru do vyřazovacích bojů bohužel neprošel,“ podotkl.

čtk

GYMNAZISTÉ Z HOLEŠOVA V JAZYCÍCH PORAZILI ZBYTEK ČESKÉ REPUBLIKY

Žáci kvinty z Gymnázia Ladislava Jaroše v Holešově zvítězili v celostátním kole online soutěže *Jazykový WocaBee šampionát*. Třetí ročník soutěže probíhal pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Titul celostátních šampionů získali žáci z Holešova v konkurenci 22 328 žáků z 1821 tříd z celé České republiky. Během trvání soutěže se naučili 254 slovíček. Od pondělí 13. prosince si žáci z Holešova změřili své síly v učení se cizích jazyků s nejlepšími ze Slovenska v bonusovém česko-slovenském finále.

Soutěž Jazykový WocaBee šampionát se v českých základních a středních školách uskutečnila v termínu 20. 10.–24. 11. 2021. Soutěž probíhala výhradně online v aplikaci WocaBee k učení se cizích slovíček a kritériem hodnocení v jednotlivých kolech soutěže byla píle žáků v učení se nové slovní zásoby. O té vypovídají body získané za procvičování slovíček v aplikaci, tzv. WocaPoints. Vítězí třídy, které získají nejvyšší průměrný počet WocaPoints na jednoho žáka. V šampionátě tak třída soutěží jako tým a v jazycích se zlepšují všichni žáci.

Do čtvrtého ročníku Jazykového WocaBee šampionátu v České republice se zapojilo 22 328 žáků z 1821 tříd základních a středních škol. Po vítězství v okresním a krajském kole se šampiony České republiky v učení se cizích jazyků stali žáci kvinty z Gymnázia Ladislava Jaroše v Holešově pod vedením své paní učitelky anglického jazyka Marie Otépkové. Díky své motivaci se žáci během

trvání šampionátu naučili až 254 nových anglických slovíček. Každý z žáků v celostátním kole získal v průměru denně 3903 WocaPoints. Pro lepší představu – každá správná odpověď při procvičování slovíček znamená získání přibližně 2 WocaPoints.

Paní učitelka M. Otépková hodnotí výkon a motivaci svých žáků v soutěži následovně: „Jsem velmi ráda, že i přes prvotní ostych se žákům podařilo šampionátem se probojovat až do celostátního kola a nakonec i zvítězit. Motivací pro ně byly nejen zajímavé ceny v jednotlivých kolech, ale hlavně možnost týmové spolupráce a vzájemné podpory.“

Slavnostní vyhodnocení celostátního kola šampionátu se uskutečnilo v pátek 10. 12. 2021 online za účasti Ing. Mgr. Zuzany Fišerové, Ph.D., radní pro oblast kultury a školství Zlínského kraje. „Blahopřeji žákům a žákyním Gymnázia Ladislava Jaroše v Holešově k úspěchu v soutěži Jazykový WocaBee šampionát. Zapojování do soutěží a dalších akcí podporujících jazykové vzdělávání vnímám jako velmi důležité,“ sdělila Z. Fišerová. „Zlínský kraj dlouhodobě reflektuje stále se zvyšující potřebu dětí i dospělých aktivně využívat cizí jazyk. Aktuálně se soustředíme zejména na rozvoj všech jazykových dovedností s důrazem na zvyšování komunikativní úrovně, rozšiřování odborných jazykových znalostí (zejména slovní zásoby) podle aktuálních potřeb zaměstnavatelů a podporu vícejazyčnosti v souvislosti s procesy globalizace a regionalizace,“ doplnila radní.

Ředitel Gymnázia Ladislava Jaroše v Holešově PaedDr. Zdeněk Janalík o úspěchu své školy v celostátním kole jazykové soutěže řekl: „Z úspěchu našich studentů mám samozřejmě velkou radost. Děkuji jim, a také našim učitelům, za výbornou reprezentaci školy, ale především mne těší, že se dokázali prosadit v celostátní konkurenci. Znalost cizího jazyka patří v současné době k jedné ze základních kompetencí důležitých pro život. Výsledek je tak pro nás učiteli i pro žáky důležitý signál, že ve výuce cizích jazyků jdeme správnou cestou, a to i s efektivním využíváním moderních technologií ve vyučování.“

Vítězové z Holešova se v termínu 13.–15. prosince 2021 setkali s nejlepšími třídami ze Slovenska, se žáky 3.B z Gymnázia Janka Kráľa ve Zlatých Moravcích, v závěrečném česko-slovenském finále šampionátu. V soutěži opět zvítězili ti, kteří byli při procvičování slovíček motivovanější. Na druhém místě v celostátním kole Jazykového WocaBee šampionátu v České republice se umístili žáci 4. třídy ze ZŠ a MŠ Křelov-Břuchotín v okrese Olomouc pod vedením paní učitelky Daniely Staňkové. Třetí místo obsadili žáci 5.C ze ZŠ a MŠ Jana Husa v Písku pod vedením paní učitelky Jany Velátové.

Organizátor soutěže a autor aplikace WocaBee Michal Ošvát hodnotí třetí ročník soutěže následovně: „Vítězům celostátního kola Jazykového WocaBee šampionátu srdečně blahopřejeme, podali skutečně skvělý výkon. Ve WocaBee však máme dobrý pocit nejen z vítězství nejlepších, ale nejvíce z toho, že díky šampionátu jsme motivovali tisíce dětí k učení se cizího jazyka moderním způsobem. Věříme, že je to posune dál ve znalosti jazyků, které jsou pro jejich budoucnost velmi důležité.“

Celkové výsledky soutěže jsou dostupné na www.wocabee.app/soutez.

BRNO ROZDĚLÍ STIPENDIA MLADÝM VĚDCŮM

Celkem 7,5 milionu korun rozdělí Brno na stipendia 25 mladých vědců z brněnských univerzit. Každý student obdrží stipendium na tři roky svého výzkumu v celkové částce 300 000 korun. Město se snaží nabízet ty nejlepší podmínky pro příchod a udržení mladých talentů na místních univerzitách a ve vědecko-výzkumných institucích.

Brno podporuje vědecké talenty prostřednictvím soutěže nazvané Brno Ph. D. Talent. Komise obdržela 145 přihlášených vědecko-výzkumných projektů, které mají potenciál měnit vývoj přírodovědných a technických oborů. Komise složená z renovovaných vědců rozhodla o 25 nejlepších studentech prvních roč-

níků doktorských programů brněnských univerzit. „Podpora místních vědeckých talentů zapadá do širší podpory rozvoje místního inovačního ekosystému. Snažíme se jako město nabízet ty nejlepší podmínky pro příchod a udržení mladých talentů na místních univerzitách a ve vědecko-výzkumných institucích.“

Dlouhodobě takto rozvíjíme Brno jako uznávané centrum vědy, výzkumu a inovací,“ řekl náměstek primátorky Tomáš Kolářský.

Cílem stipendií je především motivovat studenty doktorských studijních programů s vynikajícími výsledky v oblasti vědy a výzkumu. „Soutěž přináší potenciál nalákat je do Brna, kde mnozí zůstávají a rozvíjejí svoji vědeckou práci právě díky lepším finančním podmínkám,“ dodal Miloš Šifalda, ředitel sdružení JCMM, které pomáhá studentům.

čtk

ŠKOLKA K2 MÁ LOGO ZNAČKA KVALITY

Ve Školce K2 proběhl audit kvality dětské skupiny Modrá, který zde provedly odbornice z Ministerstva práce a sociálních věcí. Školka K2, která spadá pod neziskovou organizaci Klub K2, úspěšně získala kladné ohodnocení a může se teď pyšnit logem „Značka kvality“. Dokázala tak, že „splňuje nejen povinnosti dané zákony a vyhláškami, ale navíc také posiluje kvalitu péče rozvíjením činností v řadě dalších oblastí nad legislativní rámec“.

Auditorky z MPSV po dopoledni stráveném ve Školce K2 v Olešské ulici na Skalce ocenily citlivé vedení, kultivovaný a důvěryhodný přístup k dětem i rodičům. Vyzdvihly také podporující a nenásilnou komunikaci s dětmi, stejně jako bezpečné prostředí a pozitivní ohlas od rodičů.

V jejich kladném hodnocení figurovala také aktivita dětí, které učitelky vedou k nenucené volbě a vyvážené komunikaci. Ve vedení učitelek auditorky ocenily také vzdělávací momenty a napojení na děti. V celkovém hodnocení figurovala příjemná atmosféra celé instituce, odborné i lidské vedení, vyzdvihly také propojení s druhou službou Klubu K2 Rodinným centrem K2. Dětská skupina Modrá se tak zařadila do top seznamu dětských skupin se Značkou kvality.

Pavla Haluzová, Klub K2

VÁNOČNÍ POZDRAV PRO LDN

V adventním čase nezapomínáme nejen na naše nejbližší, ale i na dlouhodobě nemocné hospitalizované v rakovnické LDN Masarykovy nemocnice. Stalo se již tradicí v rámci projektu Víme, že jsou mezi námi realizovaném sedmým rokem na Základní škole a mateřské škole v Pavlíkově vytvořit

a vlastnoručně napsat přáníčko pro pacienty a pečující personál. Ani tentokrát nám nedovolila epidemiologická situace navštívit oddělení dlouhodobě nemocných osobně a zpříjemnit čas všem přítomným hudebním recitačním pásmem. Nicméně přáníčka a drobné dárky, vyrobené během adventního tvoření, jsem předala vrchní sestře LDN Ivaně Rapčanové, která je následně rozdala mezi pacienty a personál. Zároveň jsem od ní dostala krásný dopis a drobný dárek pro děti vytvořený s láskou od pacientů. Za celý kolektiv žáků a zaměstnanců jsem všem popřála zejména hodně zdraví do nového roku a klidné prožití vánočních svátků.

Kristýna Bauerová, vychovatelka školní družiny ZŠ a MŠ Pavlíkov

KDYŽ TVOŘÍ ŽÁCI

V příloze Vám zasílám literární práce, které napsali žáci naší Základní školy v Brodce u Konice v předvánoční době v hodině českého jazyka. Třeba Vás některá práce zaujme a zveřejníte ji, napsala nám učitelka Renata Fialová.

Živý kapr na talíři

Bylo 24. prosince, den Vánoc neboli Štědrý den. A jak je již zvykem, nastává v podstatě zmatek kolem všeho. Ovšem táta chtěl tyto Vánoce něčím ozvláštnit, a proto připravil rodině překvapení, na které opravdu dlouhou dobu nezapomeneme. Pomalu se již blížil večer, rodina se po dni plném zmatků ladila do pohody a vánoční nálady. Tatínek mezitím připravoval plán ozvláštnění. Tentokrát ležel na stole dárek nebývané velikosti a nikdo netušil, co to je. Kromě tatínka. Mezitím si rodina všimla, že chybí v pekáči kapr a z něho linoucí se vůně. Všichni byli zvědaví, co by to mohlo být a proč není kapr hotový. Tatínek se také už nemohl dočkat a odhalil jim nečekaný dárek – byl to ŽIVÝ KAPR! Maminka, syn i dcera, nikdo nevěděl, co teď. Máme si ho tedy udělat sami? „Jsi ty vůbec normální?“, pomysleli si. Avšak tatínek začal do spížírní, vytáhl již krásně hotového a připraveného kapra pro celou rodinu.

Ovšemže byli všichni nadšení, ale nikdo nevěděl, co s tím druhým kaprem. „Tyto Vánoce uděláme radost i lidem, kteří to štěstí neměli. Zajdeme s tímto kaprem do ulic, rozdáme potřebným a popřejeme šťastné a veselé Vánoce,“ odvětil tatínek s nadšením a pocitem dobrého skutku.

Ondřej Langer, 9. ročník

Jak nám doma promluví vánoční cukroví

„Bylo to na Vánoce, když jsem si četla knihu,“ začala Kateřina vyprávět svůj podivuhodný příběh své nej kámošce Ivaně. „Seděla jsem na sedačce a dostala jsem chuť na cukroví. Natáhla jsem ruku a vzala si perníček. V zápalu četby jsem si ničeho nevšimla. Vtom jsem uslyšela hlas. Myslela jsem, že se mi to jen zdá, ale bylo to čím dál silnější. A vtom ten šok!“ Kateřina se musela napít a Ivana nedočkavě: „Jak to bylo dál, povídej!“ A tak Kateřina pokračovala. „Ten perník promluvil, prý ať ho nejím, že žije teprve krátce. Nevěděla jsem, co říct,“ a Ivana na to: „Co jsi tedy udělala?“ „Nic, vlastně nevím, co bylo dál. Asi jsem usnula!“ Ivana si s Kateřinou povídaly ještě dlouho do noci o svých nevěšedních zážitcích!

Beáta Bittnerová, 9. ročník

ZÁBAVNÁ ODPOLEDNE NA VYHLÍDCE

Žákovský parlament má na naší ZŠ Vyhlička ve Valašském Meziříčí dlouholetou tradici. Členy žákovského parlamentu tvoří žáci 6. až 9. ročníku. Každý měsíc probíhá schůzka se školním metodikem prevence, kde se probírají různá témata týkající se života v naší škole. V říjnu jsme se domluvili, že bychom vytvořili zábavný a zároveň vzdělávací program pro mladší žáky navštěvující školní družinu. V listopadu došlo k jejich realizaci.

Programy byly zaměřeny na podzim a zdravou stravu. Korespondovaly tak

s měsíčními tématy jednotlivých oddělení družiny. V podzimním tématu si děti ze školní družiny se staršími žáky povídaly, zvládly i kreativní tvoření v podobě strašidelných podzimních masek. Žáci se dočkali také čtení tajemných příběhů a následnou práci s přečteným textem, poznávání podzimních plodů, listů, ale také vysvětlování podzimních pranostik. Velmi ocenili také práci na stanovištích, kde plnily různé úkoly, za které byli oceňováni samolepkami. V rámci tématu zdravé stravy si zahráli množství zábavných pohybových her. Velmi bych chtěla ocenit přístup členů žá-

kovského parlamentu a jejich spolužáků, kteří se na listopadovém programu podíleli. Prokázali kreativitu, schopnost spolupráce, zhotovili řadu pomůcek, dokázali vysvětlit postupy her a jednotlivých úkolů. Cením si času a nadšení, který věnovali na detailní přípravu programu. Za to jim patří dík. Všichni zúčastnění žáci byli odměněni nejen dobrým pocitem ze skvěle připravených programů a výborně odvedené práce, ale také pochvalami třídních učitelů.

Alena Ešlerová, ZŠ Vyhlička Valašské Meziříčí

KONKURZY NA ŘEDITELE...

● **Rada Zlínského kraje** vyhlašuje konkurzní řízení na **vedoucí pracovní místo ředitele/ředitelky** příspěvkové organizace:

Základní škola Čtverka, Uherský Brod se sídlem Na Výsluní 2047, 688 01 Uherský Brod, IČO 60371714.

Celý text vyhlášení najdete na Úřední desce Zlínského kraje www.kr-zlinsky.cz nebo na portálu www.zkola.cz v sekci Volná místa.

Předpokládaný nástup na vedoucí pracovní místo ředitele/ředitelky: od 1. května 2022.

Uzávěrka přihlášek: pátek 21. ledna 2022 do 12.00 hodin.

Přihlášku včetně všech příloh v obálce nadepsané „NEOTVÍRAT – KONKURZ – ZŠ Čtverka, Uherský Brod“ doručte na adresu: Zlínský kraj, Odbor školství, mládeže a sportu, třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín. **Zn.: 6/22/Ř.**

● **Zřizovatel obec Brniště** vyhlašuje konkurzní řízení na vedoucí pracovní místo ředitele/ředitelky: Základní škola a Mateřská škola Brniště, okres Česká Lípa – příspěvková organizace, Brniště č. p. 101, 471 29 Brniště, s předpokládaným nástupem k 1. srpnu 2022. Bližší informace na www.brnistest.cz. **Zn.: 696/21/Ř.**

VOLNÁ MÍSTÁ...

● **Obchodní akademie Holešovice, Praha 7**, přijme aprobované vyučující anglického jazyka. Své CV zasílejte na info@oaholesovice.cz. Tel.: 605 169 246. **Zn.: 707/21/Ř.**

KONKURZ NA ŘEDITELE ŠKOLY

Základní škola a mateřská škola Modletice hledá nového ředitele

Termín podání přihlášek nejpozději do: 31. 1. 2022

Předpokládaný termín konkurzu: 15. 2. 2022

Předpokládaný termín nástupu: 1. 3. 2022

Předpoklady pro výkon práce ředitele/ky školy stanovené podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnicích ve znění pozdějších předpisů:

- nejméně 4 roky praxe spočívající ve výkonu přímé pedagogické činnosti (§ 5 odst. 1 písm. b) zákona)
- znalost školské problematiky a s ní souvisejících právních předpisů
- organizační a řídicí schopnosti

Vítěznému uchazeči nabízíme ubytování v obecním bytě.

Podrobné informace o konkurzu naleznete na www.modletice.cz nebo na tel. č.: 725 021 855, Obecní úřad Modletice, Modletice čp. 6, 251 01.

● **Obchodní akademie Holešovice, Praha 7**, přijme hospodářku. Své CV zasílejte na info@oaholesovice.cz. Tel.: 605 169 246. **Zn.: 708/21/Ř.**

● **CMŠ Studánka, Praha 12.** Od února 2022 hledáme učitelku MŠ. Pracovní úvazek dohodou. Práce je vhodná i pro studentky, lze na DPP v rozsahu 2x odpoledne a 1x dopoledne. Vzdělání (studium) v oboru výhodou, ale není podmínkou. Prosíme, pište na e-mail cms.studanka@seznam.cz. **Zn.: 1/22/Ř.**

● **SOŠ Litvínov-Hamr** přijme na částečný úvazek kvalifikovaného učitele/ku pro výuku odborných předmětů pro učební obor Tesař – Technologie, Materiály, Stavební konstrukce, odborné kreslení. Nástup od 1. 9. 2022.

Životopisy, prosím, zasílejte na e-mail. adresu: francirkova@skolahamr.cz, tel.: 476 753 436. **Zn.: 2/22/Ř.**

● **SOŠ Litvínov-Hamr** přijme na plný úvazek kvali-

fikovaného učitele/ku pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů – matematika, ekologie, fyzika. Nástup ihned.

Životopisy, prosím, zasílejte na e-mail. adresu: francirkova@skolahamr.cz, tel.: 476 753 436. **Zn.: 3/22/Ř.**

● **SOŠ Litvínov-Hamr** přijme na plný úvazek kvalifikovaného učitele/ku pro výuku odborných předmětů – informatika, občanská výchova, tělesná výchova. Nástup ihned.

Životopisy, prosím, zasílejte na e-mail. adresu: francirkova@skolahamr.cz, tel.: 476 753 436. **Zn.: 4/22/Ř.**

● **Obchodní akademie Holešovice, Praha 7**, přijme aprobované vyučující ekonomických předmětů. Své CV zasílejte na info@oaholesovice.cz. Tel.: 605 169 246. **Zn.: 709/21/Ř.**

● **Do mateřské školy Nehvizdy** hledáme paní učitelku na zástup za dlouhodobou nemoc a následně na

zástup za mateřskou dovolenou. Nástup je od 1. 3. 2022. Zájemce prosíme, aby zaslali životopis na e-mail: reditel@skolkanehvizdy.cz.

Zn.: 5/22/Ř.

● **Obchodní akademie Holešovice, Praha 7**, přijme výchovnou poradkyni s vystudovaným výchovným poradenstvím. Své CV zasílejte na info@oaholesovice.cz. Tel.: 605 169 246. **Zn.: 710/21/Ř.**

● **SOU, Praha-Radotín**, přijme učitele/ku matematiky/ekonomiky. Své životopisy zasílejte na e-mailovou adresu sou@klapice.cz. Případně dotazy na telefonu 257 899 901. **Zn.: 702/21/Ř.**

● **Učitele 1. st. a učitele AJ (od února), učitele/ku matematiky – fyziky pro 2. stupeň ZŠ (více hodin matematiky, plný nebo částečný úvazek) a školního psychologa** hledá s nástupem nejlépe ihned ZŠ a MŠ v Praze 8 – Dáblicích (v dosahu metro C – Ládví). Nabídky s životopisem zasílejte: reditel@skoladablice.cz. T.: 601 214 821, www.skoladablice.cz. **Zn.: 704/21/Ř.**

● **Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1**, přijme od poloviny ledna 2022 učitele/ku písemné a elektronické komunikace na zástup po dobu nemoci. Informace: zert@heroldovysady.cz, telefon 774 449 901. **Zn.: 705/21/Ř.**

● **SŠ – COPHT, Praha 9**, hledá učitele/učitelku AJ (zástup za MD) od ledna 2022. Kontakt: legatova@copht.cz. **Zn.: 666/21/Ř.**

● **ZŠ Libčická 10, Praha 8 – Čimice**, přijme od 1. 2. 2022 aprobované učitele/ky: na I. stupeň a na II. st. – ČJL + nejlépe se ZSV a vyučující Př nejlépe s Fyz. Nabídky s dosaženým vzděláním a praxí

Inzerce UN – Petra Čepeláková, tel.: 224 932 233, inzerce@ucitelskenoviny.cz

UČITELSKÉ NOVINY, týdeník pro učitele a přátele školy, Ostrovní 30, 110 00 Praha 1. www.ucitelskenoviny.cz

Šéfredaktor: Petr Husník. **Zástupce šéfredaktora:** Lukáš Doubrava. **Redaktoři:** Jaroslava Štefflová (externistka), Radmil Švancar, spojení na členy redakce – prijmeni@ucitelskenoviny.cz. **Sekretariát:** Petra Čepeláková, tel.: 224 932 233, e-mail: redakce@ucitelskenoviny.cz. **Inzerce:** Petra Čepeláková, tel.: 224 932 233, e-mail: cepelakova@ucitelskenoviny.cz. **Korektorky:** Milana Čechurová, Šárka Hribová. **Grafická úprava a zlom:** Michal Špatz. **Vydavatel:** GNOSIS, spol. s r. o.

Distribuce pro předplatitele: Česká pošta s. p. – oddělení periodického tisku, Olšanská 38/9, 225 99 Praha 3, bezplatná telefonní linka: 800 300 302, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz. **ADISERVIS, s. r. o.**, Na Nivách 18, 141 00 Praha 4, tel.: 241 484 521, e-mail: adiservis@seznam.cz (ADISERVIS, s. r. o., zajišťuje předplatné i telefonickou objednávkou a dosílá starší výtisky). **Distribuce pro volný prodej:** PNS, a. s., Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice. **Tisk:** Triangl, a. s., Beranových 65, Praha 9. Nevýžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Příspěvky zveřejněné v rubrice Dopisy, Zrcadlo praxe a Ohlasy se nehonorují. Společnost GNOSIS, s. r. o., využívá zpravodajství ČTK, jehož obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno.

ISSN 0139-5718.

Číslo registrace MK ČR 2967.

Ústav ekonomiky a managementu VŠCHT PRAHA

AKREDITACE MŠMT

KVALIFIKACE PRO VÝUKU ANGLIČTINY

<https://kem.vscht.cz>

- ▶ **Didaktické studium Aj** od února 2022, 1 semestr
- ▶ **Rozšiřující studium Aj** od září 2022, 4 semestry

VÍCE INFORMACÍ
skills@vscht.cz
tel. 737 899 874

zasílejte e-mailem na: zastupce@zslibcicka.cz. Informace příp. na tel. 724 880 617.
Zn.: 677/21/Ř.

● **ZŠ Praha 5, Nepomucká**, přijme kvalifikovaného vyučujícího RJ a AJ. Dále přijme ekonomku (hospodářku) školy. Tel.: 257 210 778; reditelna@nepomucka.cz.

Zn.: 688/21/Ř.

● **ZŠ a MŠ Vysoký Újezd, okres Beroun**, hledá pedagoga pro 1. stupeň – třídního učitele 4. ročníku se zájmem o IT a TV.

Nástup dle dohody – únor 2022. Životopisy zasílejte na reitol@seznam.cz, kontaktní tel.: 737 071 525.

Zn.: 692/21/Ř.

● **ZŠ a MŠ Dolní Beřkovičky** hledá učitele/ku pro 1. stupeň ZŠ na plný úvazek. Zájemci mohou své CV zasílat na e-mail školy: skola@zsdolniberkovičky.cz. Telefonní kontakt: +420 602 809 808, nástup k 1. 2. 2022.

Zn.: 693/21/Ř.

● **ZŠ a MŠ, Praha 8, Doláckova 1**, přijme od ledna učitele/učitelku **2. st. ZŠ – ČJ, AJ** na plný nebo částečný úvazek. Nabízíme klidné prostředí menší školy a přátelský kolektiv. Kontakt: iveta.jindrichova@dolakova.cz; tel. 774 207 573.

Zn.: 698/21/Ř.

● **Československá akademie obchodní, SOŠ, Praha 2, Resslova 5**, přijme na plný úvazek učitele anglického jazyka, nástup ihned. Nabídky a profesní životopis zasílejte na blazkova@cao.cz.

Zn.: 701/21/Ř.

● **Mateřská škola Hvězdička v Praze 12** přijme asistenta/ku pedagoga. Nástup dle dohody. Kontakt: e-mail: info@mshvezdicka.cz.

Zn.: 700/21/Ř.

PRÁCI HLEDAJÍ...

● **Učitelka Č-D** s 15letou praxí hledá místo na SŠ/ZŠ, nejlépe na Praze 5. Od 1. 2. 2022 nebo od 1. 9. 2022. Tel.: 704 435 067. Zn.: 706/21/Ř.

● **Učitelka 1. stupně** změni od pololetí zaměstnání. Mám 11 let ped. praxe a studuji VŠ. Tel.: 774 107 673. Zn.: 7/22/Ř.

● **Muž, 51 let, hledá práci jako asistent pedagoga, vychovatel**, apod. Jsem z Benešova, jen do 60 km, popř. Praha a okolí, nejlépe částečný úvazek. Tel. 737 578 737.

Zn.: 655/21/Ř.

AKTUÁLNÍ PŘEHLEDY ŠKOL

PRO ŠKOLNÍ ROK 2022/23 V UČITELSKÝCH NOVINÁCH

Vše přehledně a na jednom místě ve speciálních vydáních UN:

un 41-42/2021
ročník 124
23. listopad

učitelské noviny
tydeník pro učitele a přátele školy

PŘEHLED VYSOKÝCH ŠKOL
Studijní programy otevírané v akademickém roce 2022/2023

9	141	143	145
KVŮL PANDEMII ZCHUDLÍ I STUDENTI	HLEDÁNÍ VYVÁŽENÉ INKLUZE	NADEŠLI FILMOVÁ VÝCHOVA CESTU DO ŠKOLY	O ČEM VYPOVÍDÁ KLIMA ŠKOLY

cena 98 Kč
www.ucitelskenoviny.cz

Vysoké školy

UN č. 41–42, cena 98 Kč, vyšly 23. listopadu 2021
Aktuální přehled škol, fakult a jejich studijních programů, informace o přijímacím řízení a přihláškách, dny otevřených dveří atd.

Vyšší odborné školy

UN č. 43–44, cena 98 Kč, vyšly 30. listopadu 2021
Aktuální přehled škol a jejich vzdělávacích programů a oborů

un 43-44/2021
ročník 124
30. listopad

učitelské noviny
tydeník pro učitele a přátele školy

PŘEHLED VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL
Vzdělávací programy otevírané ve školním roce 2022/2023

4	9	15	34
NABÍDKA CHYBĚJÍCÍ PROFESNÍ STABILITY	CO PROZRADÍ SUPERVIZE	VOLBY JSOU VZDYČKY LOTERIE	PROČ SI PODAT PŘÍHLÁŠKU NA VOŠ?

cena 98 Kč
www.ucitelskenoviny.cz

Objednávejte: www.ucitelskenoviny.cz redakce@ucitelskenoviny.cz
Učitelé noviny, Ostrovní 30, 110 00 Praha 1

zpětná
FAKTURACE
 na všechny objednávky
 do 21.1.2022 včetně **2021**
NÁHRADNÍHO PLNĚNÍ

SKOLATO

UČEBNÍ POMŮCKY

3 995,-
s DPH

NOVINKA!
MONTOVANÉ SESTAVY

20 995,-
s DPH

NOVÉ
UČEBNÍ CH a FY

NOVÉ
PC UČEBNÍ

 735 50 40 50

 skolato@skolato.cz

 SKOLATO.cz

FAKTURUJEME i za rok 2021

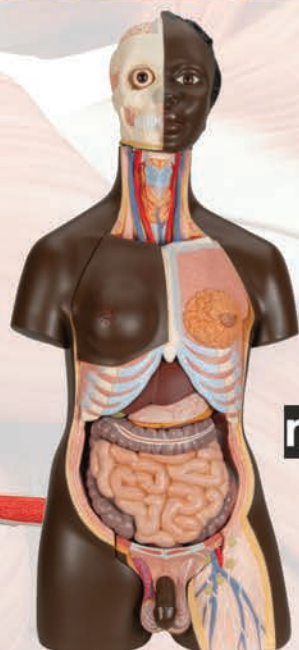
ANATOMICKÝ
MODEL.cz

NÁHRADNÍ
PLNĚNÍ

první
pomoc

modely trupu

kostry

...a
mnohem
více na
AnatomickyModel.cz

klouby a
svaly

modely
orgánů

